

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ
«КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ
імені ІГОРЯ СІКОРСЬКОГО»

**УПРАВЛІННЯ
ВАЛЮТНИМИ ОПЕРАЦІЯМИ**
НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ КОМПЛЕКС ДИСЦИПЛІНИ

*Рекомендовано Методичною радою КПІ ім. Ігоря Сікорського
як навчальний посібник для здобувачів ступеня магістра, які навчаються
за спеціальністю «Менеджмент міжнародного бізнесу»*

Київ
КПІ ім. Ігоря Сікорського
2021

Управління валютними операціями: Навчально-методичний комплекс дисципліни [Електронний ресурс]: навч. посіб. для студ. спеціальності «Менеджмент міжнародного бізнесу» / КПІ ім. Ігоря Сікорського; уклад.: В. В. Дергачова, В. Я. Голюк, Г. М. Дергачова. – Електронні текстові дані (1 файл: 104 Кбайт). – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2021. – 71 с.

*Гриф надано Методичною радою КПІ ім. Ігоря Сікорського
за поданням Вченої ради Факультету менеджменту та маркетингу*

Електронне мережне навчальне видання

УПРАВЛІННЯ ВАЛЮТНИМИ ОПЕРАЦІЯМИ

Навчально-методичний комплекс дисципліни

Укладачі	<i>Дергачова Вікторія Вікторівна, доктор. екон. наук, проф. Голюк Вікторія Ярославівна, канд. екон. наук, доц. Дергачова Ганна Михайлівна, канд. екон. наук.</i>
Рецензент	<i>Глуценко Я. І., канд. екон. наук, доц.</i>
Відповідальний редактор	<i>Лазоренко Т.В., канд. екон. наук, доцент</i>

В навчально-методичному комплексі дисципліни «Управління валютними операціями» для студентів спеціальності «Менеджмент міжнародного бізнесу» подано навчально-тематичний план дисципліни, методичні поради до вивчення лекційного матеріалу, практичних занять та тематика самостійної роботи студентів. Надані тестові завдання для перевірки знань студентів та критерії поточного та підсумкового контролю.

Навчально-методичний комплекс стане у нагоді студентам економічних спеціальностей, які прагнуть опанувати дисципліну «Управління валютними операціями».

© КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2021

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
I. НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ДИСЦИПЛІНИ	6
II. ТЕМАТИЧНА ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ.....	7
III. МЕТОДИЧНІ ПОРАДИ ДО ВИВЧЕННЯ ТЕМ ДИСЦИПЛІНИ.....	100
IV. ОРІЄНТОВНА ТЕМАТИКА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ.....	22
V. САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТІВ	31
V.1. Питання і завдання для самостійного опрацювання тем дисципліни..	31
V.2. Методичні вказівки до розрахункової роботи	33
V.3. Завдання для самостійної перевірки знань	53
VI. ПОТОЧНИЙ ТА ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ.....	66
VI.1 Поточний контроль знань студентів	66
VI.2 Підсумковий контроль знань студентів.....	66
VII. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ	69

ВСТУП

Згідно з навчальними планами підготовки магістрів зі спеціальності «Менеджмент міжнародного бізнесу» у Національному технічному університеті України «Київський політехнічний інститут ім. Ігоря Сікорського» викладається дисципліна «Управління валютними операціями», що відноситься до циклу дисциплін вибіркового циклу ВНЗ.

Сучасний етап зростання масштабів та диверсифікації світогосподарських зв'язків супроводжується розвитком зовнішньоекономічної діяльності підприємств. Серед багатьох ризиків, що супроводжують міжнародний бізнес, важливе місце займає валютна складова. Високий ступінь відкритості вітчизняної економіки визначає необхідність підготовки фахівців з менеджменту, які б орієнтувалися у валютній сфері загалом та володіли знаннями щодо специфіки управління валютними ризиками та навиками реалізації валютних операцій зокрема.

Це робить актуальним вивчення дисципліни «Управління валютними операціями», яка має чітку практичну орієнтованість. Під час вивчення цієї дисципліни студенти знайомляться з основами прогнозування валютного курсу та управління валютними ризиками, що допоможе їм при управлінні поточною зовнішньоекономічною діяльністю підприємства та формуванні стратегії її подальшого розвитку.

Основна мета дисципліни – формування у студентів навиків аналізу та управління валютними операціями. Зокрема, дисципліна сприяє формуванню у студентів **здатностей** налагоджувати співпрацю з банками та іншими кредитно-фінансовими установами, у тому числі міжнародного масштабу, зокрема у питаннях розробки стратегії хеджування валютних ризиків, оформлення документації для реалізації валютних операцій.

Метою вивчення кредитного модуля «Управління валютними операціями» є формування у майбутніх фахівців з менеджменту таких **компетентностей**:

ФК 1 – Здатність обирати та використовувати концепції, методи та інструментарій менеджменту, в тому числі у відповідності до визначених цілей та

міжнародних стандартів, зокрема для налагодження співпраці з банками та іншими кредитно-фінансовими установами, у тому числі міжнародного масштабу,

ФК 4 - Здатність до ефективного використання та розвитку ресурсів організації, зокрема у питаннях розробки стратегії хеджування валютних ризиків, реалізації валютних операцій, оформлення документації для реалізації валютних операцій.

Після засвоєння кредитного модуля студенти мають продемонструвати такі **програмні результати навчання:**

ПРН 14 - Визначати і розробляти оптимальні форми організації зовнішньоекономічної та міжнародної діяльності підприємств з урахуванням особливостей здійснення міжнародної діяльності, у тому числі валютно-курсової політики.

ПРН 15 - Вміти виявляти закономірності, умови та фактори національного та міжнародного характеру, зокрема у сфері валютно-курсової політики.

ПРН 16 - Ідентифікувати та аналізувати можливий вплив сучасних трендів світової економіки на функціонування суб'єктів міжнародного бізнесу, зокрема тенденцій зміни валютних курсів.

Теми програми дисципліни логічно взаємопов'язані і послідовно розглядають питання управління валютними операціями, які необхідні магістру. Питання, які передбачені програмою, пов'язані із загальними положеннями організації наукової роботи у вищих навчальних закладах; освітньо-професійною програмою підготовки фахівців.

Навчальний посібник спрямований на допомогу студентам спеціальностей «Менеджмент міжнародного бізнесу», в засвоєнні необхідних теоретичних знань з дисципліни, набутті навичок з управління валютними ризиками та використанні їх на практиці у рамках виконання функціональних обов'язків менеджера міжнародного бізнесу.

І. НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ДИСЦИПЛІНИ

Навчально тематичний план дисципліни містить такі теми:

Назви розділів і тем	Кількість годин				
	Всього	у тому числі			
		Лекції	Практичні (семінарські)	Лабораторні	СРС
Тема 1. Міжнародна валютна система.	13	2	2	-	9
Тема 2. Валютний курс	13	2	2	-	9
Тема 3. Валютне регулювання та контроль. Платіжний баланс.	13	2	1	-	10
Тема 4. Сутність та класифікація валютних операцій.	13	2	1	-	10
Тема 5. Валютні операції типу «аутрайт» і «своп».	14	2	2	-	10
Тема 6. Валютні ф'ючерси та опціони.	14	2	2	-	10
Тема 7. Депозитні валютні операції.	13	2	1	-	10
Тема 8. Управління валютними ризиками.	13	2	1	-	10
Тема 9. Світовий валютний ринок.	13	2	2	-	9
МКР	4	-	2	-	2
Розрахункова робота	10	-	-	-	10
Підготовка до заліку (Залік)	2	-	2	-	-
Всього годин	135	18	18	-	99

II. ТЕМАТИЧНА ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ

Вивчення навчальної дисципліни включає такі теми.

Тема 1. Міжнародна валютна система.

Сутність міжнародних валютних відносин та міжнародних кредитно-розрахункових та валютних операцій. Національна та світова валютні системи. Паризька система золотомонетного стандарту. Форми золотого стандарту. Генуезька система золотодев'язного стандарту. Бреттон-Вудська валютна система. Завдання та історія створення міжнародного валютного фонду. Запровадження спеціальних прав запозичення (SDR). Кінгстонська (Ямайська) валютна система. Розвиток регіональних валютних угруповань. Європейська валютна система. Сучасна система керованого плавання курсу валют.

Тема 2. Валютний курс.

Поняття та види валютних курсів. Поняття котирування. Пряме та зворотне котирування. Структурні та кон'юнктурні чинники формування валютного курсу. Купівельна спроможність валюти. Поняття паритету купівельної спроможності. Частковий та загальний паритет купівельної спроможності. Рівняння обміну Фішера. Режими валютних курсів. Фіксований та плаваючий валютний курс. Змішані режими валютних курсів. Закономірності динаміки валютних курсів. Поняття конвертованості валюти. Повна та часткова конвертованість валюти. Класифікатор іноземних валют. Крос-курси. Встановлення та використання офіційного обмінного курсу.

Тема 3. Валютне регулювання та контроль. Платіжний баланс.

Поняття та завдання валютного регулювання та валютного контролю. Основні форми валютного регулювання та контролю: дисконтна політика, дев'язна політика, диверсифікація валютних резервів, кредитування та субсидювання, адміністративні заходи. Органи валютного контролю в Україні. Національний банк України. Поточна та перспективна валютна політика.

Розрахунковий баланс. Баланс міжнародної заборгованості. Економічний зміст платіжного балансу. Принципи складання платіжного балансу і його структура. Баланс поточних операцій. Торговельний баланс. Баланс послуг та некомерційних платежів. Баланс руху капіталів та кредитів. Помилки і пропуски. Сучасна класифікація статей платіжного балансу за методикою МВФ.

Тема 4. Сутність та класифікація валютних операцій.

Поняття валютних операцій. Класифікація валютних операцій Дати укладення угоди, валютування, закінчення депозиту. Угоди з негайною поставкою: „today”, „tomorrow”, „spot”. Ринок „спот”. Поняття спреда (маржі) та фактори, що на нього впливають. Спот-курс. Нормативно-правова база поточних валютних операцій в Україні.

Тема 5. Валютні операції типу «аутрайт» і «своп».

Поняття форвардної операції та їх різновиди. Розрахунок форвардного валютного курсу. Форвардна маржа. Умови форвардного контракту. Особливості форвардного ринку. Поняття валютного „свопу”. Класифікація „свопових” операцій. Дата валютування, дата завершення „свопів”. Переваги використання валютних „свопів”. Розрахунок вартості свопу.

Тема 6. Валютні ф'ючерси та опціони.

Поняття, види та особливості валютного ф'ючерсу. Особливості ф'ючерсного ринку.

Схема здійснення угод за ф'ючерсними контрактами. Ф'ючерсна угода, її цілі учасники, умови. Поняття валютного опціону. Учасники угоди „опціону”. Схема торгівлі біржовими опціонами. Ціна виконання опціону. Внутрішня вартість опціону. Надбавка (премія) до опціону. Класифікація опціонів. Переваги використання валютних опціонів. Опціонні стратегії.

Тема 7. Депозитні валютні операції.

Сутність та різновиди депозитних валютних операцій. Механізм депозитних валютних операцій. Міжбанківські і клієнтські депозити. Розрахунок прибутку від депозитних валютних операцій. Депозитні операції у майбутньому як метод хеджування. Розрахунок майбутньої відсоткової ставки. Нормативно-правова база депозитних валютних операцій в Україні.

Тема 8. Управління валютними ризиками.

Валютні ризики в зовнішньоторговельних операціях. Запобігання ризиків шляхом прогнозування валютного курсу. Сутність і методи прогнозування валютного курсу. Короткострокове і довгострокове прогнозування у системі плаваючих валютних курсів. Доктрина паритету купівельної спроможності. Методи хеджування від валютного ризику. Хеджування від операційного валютного ризику. Хеджування на ф'ючерсному ринку. Хеджування за допомогою „spot” і грошового ринків: арбітраж позичальника. Хеджування на форвардному ринку.

Поняття арбітражних операцій, мета і переваги їх використання. Класифікація арбітражних операцій.

Тема 9. Світовий валютний ринок.

Поняття та функції валютного ринку. Сутність та структура світового валютного ринку та його інституційна основа. Біржовий та міжбанківський (позабіржовий) ринок. Суб'єкти валютного ринку. Специфічні риси сучасного міжнародного валютного ринку. Ринок „Forex”. Кредитне плече у валютних операціях. Світові валютно-фінансові ринки. Ринок євровалют. Ставки LIBOR, LIBID, EURIBOR, KIBOR. Організація валютного ринку України.

III. МЕТОДИЧНІ ПОРАДИ ДО ВИВЧЕННЯ ТЕМ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Міжнародна валютна система.

Зміст

1. Сутність міжнародних валютних відносин та міжнародних кредитно-розрахункових та валютних операцій.
2. Національна та Світова валютні системи.
3. Паризька система золотомонетного стандарту.
4. Генуезька валютна система.
5. Бреттон-Вудська валютна система.
6. Кінгстонська (Ямайська) валютна система.
7. Розвиток регіональних валютних угруповань. Європейська валютна система.
8. Особливості розвитку світової валютної системи на сучасному етапі.

Методичні поради до вивчення теми:

У ході опрацювання цієї теми студентами слід з'ясувати сутність міжнародних валютних відносин та міжнародних кредитно-розрахункових та валютних операцій. Необхідно сформулювати уявлення щодо структури національної та світової валютних систем. Під час вивчення цієї теми обов'язково потрібно прослідкувати еволюцію світової валютної системи. Доцільно розглянути чинники, що впливали на формування валютного курсу, визначали напрями її реформування на різних етапах її розвитку. Слід дослідити і усвідомити роль демонетизації золота у розвитку світової валютної системи, розкрити її передумови, причини наслідки. Необхідно прослідкувати як змінювалися валютні режими держав протягом еволюції світової валютної системи. Важливо розглянути тенденції розвитку світової валютної системи на сучасному етапі, дослідити особливості розвитку регіональних валютних угруповань.

Контрольні питання:

1. Розкрити сутність міжнародних кредитно-розрахункових та валютних операцій.
2. Охарактеризувати поняття світової та національної валютної системи.
3. Розкрити структуру світової та національної валютної системи.
4. Охарактеризувати чотири основні етапи розвитку світової валютної системи.
5. Розкрити сутність демонетизації золота, вказати її передумови, причини та наслідки.
6. Вказати причини переходу від фіксованих до плаваючих режимів валютних курсів.
7. Проаналізувати особливості розвитку різних регіональних валютних угруповань.
8. Охарактеризувати сучасні тенденції розвитку світової валютної системи.

Основна література: 1, 2, 6.

Додаткова література: 3, 4, 6, 8, 9, 10.

Тема 2. Валютний курс

Зміст

1. Поняття, види та чинники формування валютного курсу.
2. Режими валютних курсів.
3. Паритет купівельної спроможності.
4. Конвертованість валюти.
5. Крос-курс.

Методичні поради до вивчення теми

Під час вивчення цієї теми насамперед необхідно з'ясувати сутність понять «валютний курс», «паритет купівельної спроможності». Доцільно розглянути чинники, що впливають на формування валютного курсу. Важливо розглянути різновиди режимів валютних курсів, сутність конвертованості валюти, дослідити і усвідомити роль паритету купівельної спроможності у формуванні валютного курсу, розкрити сутність крос-курсу.

Під час вивчення цієї теми необхідно засвоїти понятійний апарат міжнародних валютних відносин, оскільки цей матеріал слугує базою для розгляду наступних тем дисципліни.

Контрольні питання:

1. Що таке валютний курс і які чинники на нього впливають?
2. Розкрити сутність валютного режиму і класифікувати їх різновиди.
3. Розкрити сутність паритету купівельної спроможності та його роль у формуванні валютного курсу.
4. Розкрити сутність та особливості розрахунку крос-курсу.

Основна література: 1, 2, 3, 6, 10.

Додаткова література: 1, 2, 3, 4, 8, 9.

Тема 3. Валютне регулювання та контроль. Платіжний баланс.

Зміст

1. Поняття та завдання валютного регулювання та валютного контролю.
2. Основні форми валютного регулювання та контролю.
3. Органи валютного контролю в Україні.
4. Економічний зміст платіжного балансу.
5. Принципи складання платіжного балансу і його структура.
6. Фактори, що впливають на платіжний баланс.
7. Зв'язок платіжного балансу з системою національних розрахунків.

Методичні поради до вивчення теми

Під час вивчення цієї теми необхідно з'ясувати сутність та завдання валютного регулювання та валютного контролю. Слід дослідити основні форми валютного регулювання і контролю, усвідомити їх переваги та недоліки, особливості застосування у різних умовах. Особливу увагу слід приділити валютним інтервенціям, валютному демпінгу та валютній блокаді. Доцільно розглянути принципи застосування різних форм валютного регулювання і контролю з метою регулювання структури платіжного балансу країни. Обов'язковим є вивчення принципів формування золотовалютних резервів

держави. Необхідним є дослідження функціональних обов'язків різних органів валютного регулювання і контролю в Україні. Бажаним є проведення ретроспективного аналізу застосування вказаних форм валютного регулювання і контролю в Україні. Під час вивчення цієї теми необхідно з'ясувати сутність та структуру платіжного балансу країни. Слід дослідити основні статті платіжного балансу та принципи їх формування. Обов'язковим є розгляд методики складання платіжного балансу, розробленої Міжнародним Валютним Фондом. Обов'язково слід розглянути систему факторів, що формують платіжний баланс країни. Доцільно розглянути принципи застосування різних інструментів грошово-кредитної політики з метою регулювання структури платіжного балансу країни. Слід прослідкувати зв'язок платіжного балансу з системою національних розрахунків. Необхідним є дослідження стану та структури платіжного балансу в Україні

Контрольні питання:

1. Які органи валютного регулювання і контролю діють в Україні?
2. Дайте визначення понять: «валютна інтервенція», «валютна блокада», «валютний демпінг».
3. Чим відрізняються стерилізована і нестерилізована валютні інтервенції?
4. Вкажіть функціональні обов'язки Національного банку України у сфері валютного регулювання і контролю.
5. Які складові формують золотовалютні резерви України?
6. Охарактеризуйте сутність та структуру платіжного балансу.
7. Які складові формують рахунок поточних операцій?
8. Що таке «баланс невидимих операцій»?
9. Які фактори впливають на платіжний баланс?
10. У чому полягає зв'язок платіжного балансу з системою національних розрахунків?

Основна література: 1, 2, 4, 5.

Додаткова література: 1,2, 3, 5, 7.

Тема 4. Сутність та класифікація валютних операцій

Зміст

1. Поняття валютних операцій.
2. Класифікація валютних операцій.
3. Спот-курс. Угоди з негайною поставкою: „today”, „tomorrow”, „spot”.
4. Ринок „spot”.
5. Поняття спреду (маржі) та фактори, що на нього впливають.
6. Нормативно-правова база поточних валютних операцій в Україні.

Методичні поради до вивчення теми:

У рамках засвоєння цієї теми студенти повинні передусім усвідомити сутність валютних операцій. Обов'язковим є ознайомлення з різновидами валютних операцій та їх класифікацією. Студенти повинні вміти виокремлювати їх спільні та відмінні риси. Ключовим у вивченні цієї та наступних тем дисципліни є володіння категорійним апаратом, що передбачає вже на цьому етапі опанування дисципліни засвоєння термінів «дата укладення угоди», «дата валютування», «дата закінчення депозиту», «спред» («маржа»). Важливим є також ознайомлення з факторами, які впливають на спред та отримання навиків аналізу впливу на спред з боку цих факторів.

У рамках вивчення поточних валютних операцій студентам слід навчитися виокремлювати наступні різновиди угод з негайною поставкою: «today», «tomorrow», «spot». Слід опанувати поняття «спот-курс» та знати у яких випадках він використовується. Важливим є ознайомлення з структурою та сучасними тенденціями розвитку ринку «spot».

Обов'язковим є ознайомлення з нормативно-правовою базою реалізації поточних валютних операцій в Україні. Бажаним є дослідження і міжнародної практики поточних валютних операцій.

Контрольні питання та завдання:

- ✓ Розкрийте поняття «валютних операцій». Класифікуйте їх.

- ✓ Наведіть приклади валютних операцій, які відносяться до поточних та до термінових.
- ✓ Що таке «дата валютування»?
- ✓ Що таке «спред»? Які фактори на нього впливають?
- ✓ Що таке «спот-курс»? Для яких операцій він використовується?
- ✓ У чому полягає різниця між операціями «today», «tomorrow» і «spot»?

Основна література: 1, 2, 3, 5, 6, 10.

Додаткова література: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9.

Тема 5. Валютні операції типу «аутрайт» і «своп».

Зміст

1. Поняття форвардної операції та їх різновиди. Умови форвардного контракту.
2. Особливості форвардного ринку.
3. Форвардний валютний курс.
4. Поняття валютного „свопу”. Класифікація „свопових” операцій.
5. Розрахунок вартості свопу.
6. Ринок «свопів».

Методичні поради до вивчення теми

При вивченні першого питання теми слід дослідити сутність, різновиди форвардної операції, та принципи їх використання. При розгляді валютних операцій «аутрайт» особливу увагу слід приділити поняттю форвардної маржі та розрахунку форвардного валютного курсу. Слід визначити принципи функціонування ринку «аутрайт». Необхідно усвідомити сутність валютних свопів, а також вміти їх класифікувати. Увагу слід приділити поняттям «дата валютування» та «дата завершення свопів». Особливо важливим є розгляд принципів формування вартості валютних «свопів» та їх розрахунку зокрема.

Розглядаючи різновиди форвардних валютних операцій та свопів, необхідно зробити наголос на сферах їх застосування. Важливо розуміти

переваги та обмеження у використанні цих інструментів. Також обов'язковим є розгляд нормативно-правової бази валютних форвардів і свопів.

Контрольні питання:

1. Розкрийте сутність валютних форвардних операцій.
2. Які різновиди операцій валютних форвардів Вам відомі?
3. Що таке «угода на ламану дату»?
4. Наведіть приклади ситуацій у ЗЕД підприємства коли використання операцій типу «аутрайт» було б доцільним.
5. Чому при розрахунку форвардного валютного курсу використовуються відсоткові ставки?
6. Що таке «форвардний опціон»?
7. Охарактеризуйте сутність валютних свопів
8. Які різновиди валютних «свопів» Вам відомі?

Основна література: 1, 2, 3, 5, 6, 10.

Додаткова література: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9.

Тема 6. Валютні ф'ючерси та опціони.

Зміст

1. Сутність та відмінності біржового та позабіржового валютного ринку.
2. Деривативи: їх суть та різновиди.
3. Сутність валютного ф'ючерсу. Ф'ючерсна угода.
4. «Маржа» у ф'ючерсній валютній операції. Її різновиди і особливості розрахунків.
5. Поняття валютного опціону та їх різновиди.
6. Механізм укладання та реалізації опціонної угоди.
7. Опціонні стратегії.

Методичні поради до вивчення теми

При вивченні першого питання теми слід дослідити сутність, різновиди ф'ючерсних операцій валютного ринку та принципи їх використання. При розгляді ф'ючерсних валютних операцій особливу увагу слід приділити

відмінностям біржового та позабіржового ринку, особливостям використання деривативів. Слід усвідомити сутність форвардних та ф'ючерських валютних операцій, визначити їх спільні та відмінні риси. Слід розглянути структуру ф'ючерної угоди. Особливу увагу слід приділити особливостям біржової торгівлі ф'ючерсами, розглянути поняття «маржі», особливостям розрахунку «початкової» та «варіаційної» маржі.

Необхідно усвідомити сутність валютних опціонів, а також вміти їх класифікувати. Слід розглянути поняття «ціна виконання опціону», «внутрішня вартість опціону», «надбавка (премія) до опціону». Обов'язково слід розглянути поняття опціонної стратегії. Бажано також приділити увагу найбільш часто використовуваним опціонним стратегіям «straddle» і «strangle».

Розглядаючи різновиди термінових валютних операцій, необхідно зробити наголос на сферах застосування кожного з них. Особливої уваги потребує розгляд принципів використання валютних угод для хеджування валютних ризиків та валютних спекуляцій. Важливо розуміти переваги і обмеження у застосуванні тих чи інших операцій.

Контрольні питання:

1. Висвітліть сутність та класифікуйте ф'ючерські угоди.
2. Чим відрізняються валютні форварди і ф'ючерси?
3. У чому полягає відмінність біржового та позабіржового ринків?
4. Що таке «початкова» і «варіаційна маржа»? Яка їх роль у біржовій торгівлі ф'ючерсами?
5. Що таке «дериватив»? Окресліть сферу їх використання.
6. Охарактеризуйте сутність валютних опціонів.
7. Вкажіть переваги і обмеження використання валютних опціонів, галузі їх застосування.
8. Які різновиди валютних опціонів Вам відомі?
9. Що таке «опціонна премія»? Які учасники опціонної угоди її сплачують?
10. Що таке «опціонна стратегія»? Які опціонні стратегії Вам відомі?

11. Вкажіть які різновиди валютних операцій використовуються для страхування валютних ризиків, а які для спекуляції? Чому?

Основна література: 1, 2, 3, 5, 6, 10.

Додаткова література: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9.

Тема 7. Депозитні валютні операції

Зміст

1. Сутність та різновиди депозитних валютних операцій.
2. Механізм депозитних валютних операцій.
3. Депозитні операції у майбутньому як метод хеджування.
4. Розрахунок майбутньої відсоткової ставки.
5. Нормативно-правова база депозитних валютних операцій в Україні.

Методичні поради до вивчення теми:

У ході опанування цієї теми студентам слід з'ясувати сутність та різновиди депозитних валютних операцій. Важливо приділити увагу міжбанківським і клієнтським депозитам. Важливою складовою досліджуваної тематики є розгляд механізму депозитних валютних операцій. Слід розглянути принципи розрахунку прибутку від депозитних валютних операцій та компенсації за нереалізовану депозитну угоду. Особливу увагу слід приділити хеджуванню валютного ризику за допомогою депозитних операцій у майбутньому. Обов'язковою складовою розгляду теми повинен бути розрахунок майбутньої відсоткової ставки. Слід також обов'язково розглянути нормативно-правову базу депозитних валютних операцій в Україні.

Контрольні питання та завдання:

- ✓ Розкрийте сутність депозитних валютних операцій.
- ✓ Які різновиди депозитних валютних операцій Вам відомі? Чим вони відрізняються?
- ✓ Як розраховується компенсація за нереалізовану депозитну операцію?
- ✓ Що таке «депозитна операція у майбутньому»?
- ✓ Як розраховується майбутня відсоткова ставка?

- ✓ Вкажіть основні нормативно-правові акти, що визначають принципи депозитних операцій в Україні.

Основна література: 1, 3, 5, 7, 8, 9.

Додаткова література: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9.

Тема 8. Управління валютними ризиками.

Зміст

1. Валютні ризики в зовнішньоторговельних операціях.
2. Методи хеджування від валютного ризику.
3. Валютний арбітраж.
4. Сутність і методи прогнозування валютного курсу.

Методичні поради до вивчення теми:

При вивченні першого питання теми студентам слід усвідомити поняття валютного ризику та його впливу на ефективність зовнішньоторговельних операцій. Обов'язковою складовою опанування теми є ознайомлення з методами хеджування від валютного ризику. Слід розглянути хеджування від операційного валютного ризику, специфіку хеджування на ф'ючерсному ринку, Хеджування за допомогою „спот” і грошового ринків, а також особливості хеджування на форвардному ринку. Студентам слід усвідомити сутність поняття «валютний арбітраж» та отримати навички його реалізації у заданих умовах.

Особливу увагу слід приділити проблематиці запобігання ризиків шляхом прогнозування валютного курсу. Студенти повинні усвідомити сутність і методи прогнозування валютного курсу. Слід розглянути короткострокове і довгострокове прогнозування у системі плаваючих валютних курсів, зрозуміти роль теорії паритету купівельної спроможності у розробці прогнозу валютного курсу, вміти аналізувати вплив на валютний курс з боку факторів національного та міжнародного масштабу. Бажано приділити час вивченню можливостей технічного аналізу для прогнозування валютного курсу.

Контрольні питання та завдання:

- ✓ Що таке валютний ризик?

- ✓ Розкрийте суть валютного хеджування.
- ✓ Які методи валютного хеджування Вам відомі?
- ✓ Що таке валютний арбітраж?
- ✓ Розкрийте суть доктрини паритету купівельної спроможності.
- ✓ Класифікуйте фактори, які визначають динаміку валютного курсу.

Основна література: 1, 2, 3, 4, 10.

Додаткова література: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10.

Тема 9 . Світовий валютний ринок.

Зміст

1. Сутність та структура світового валютного ринку та його інституційна основа.
2. Біржовий та міжбанківський (позабіржовий) ринок.
3. Ринок „Forex”.
4. Світові валютно-фінансові ринки
5. Організація валютного ринку України. УМВБ.

Методичні поради до вивчення теми

У ході опанування даної теми студентам слід з'ясувати сутність та структуру світового валютного ринку, а також дослідити його інституційну основу. Слід розрізняти біржовий та позабіржовий ринки, знати їх спільні та відмінні риси. Слід дослідити поняття та принципи функціонування ринку „Forex”, усвідомити його переваги та ризики. Необхідним є дослідження особливостей діяльності різних груп суб'єктів на цьому ринку. Бажаним є дослідження принципів фундаментального та технічного аналізу ринку. Доцільно розглянути технологію запобігання ризикам шляхом прогнозування валютного курсу. Бажаним елементом дослідження принципів торгівлі на ринку „Forex” є аналіз психологічних особливостей трейдингу. Важливо розглянути структуру та особливості функціонування світових валютно-фінансових ринків. Особливу увагу слід приділити організації валютного ринку України, дослідженню принципів функціонування Української Міжбанківської Валютної Біржі.

Контрольні питання:

1. Охарактеризуйте сутність та структуру світового валютного ринку. Проаналізуйте його інституційну основу.
2. Вкажіть спільні та відмінні риси біржового та позабіржового ринку.
3. Вкажіть особливості функціонування ринку „Forex”.
4. Дайте визначення понять: «лот», «тренд», «леверідж», «стоп-лосс», «тейк-профіт».
5. Охарактеризуйте структуру та принципи функціонування українського валютного ринку.
6. Охарактеризуйте принципи функціонування Української Міжбанківської Валютної Біржі.

Основна література: 1, 2, 3, 5, 7, 8, 9.

Додаткова література: 3, 4, 6, 8, 9 .

IV. ОРІЄНТОВНА ТЕМАТИКА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Практичне заняття 1

Тема 1. Міжнародна валютна система

Зміст заняття:

1. Розкрити сутність міжнародних кредитно-розрахункових і валютних операцій.
2. Проаналізувати структуру світової та національної валютних систем.
3. Охарактеризувати Паризьку систему золотомонетного стандарту.
4. Охарактеризувати Генуезьку валютну систему.
5. Охарактеризувати Бреттон-Вудську валютну систему.
6. Охарактеризувати Кінгстонську (Ямайську) валютну систему.
7. Дослідити розвиток регіональних валютних угруповань.
8. Визначити особливості розвитку світової валютної системи на сучасному етапі.

Методичні поради до проведення заняття

Проведення заняття слід розпочати з розгляду сутності понять «валютна система», «валютний блок», «валютний союз». Важливим є формування у студентів розуміння структури валютної системи і основних етапів її розвитку. Готуючись до заняття, студенти повинні дослідити історію формування світової валютної системи, визначити основні чинники, що сприяли її розвитку.

Обговорення цих питань має підвести аудиторію до дискусії щодо ролі та значення валютної системи у розвитку суспільства і економіки України. Важливо зацентрувати увагу на основних тенденціях у розвитку світових валютних відносин, стримуючих факторах, проблемах і перспективах.

Основна література: 1, 2, 6.

Додаткова література: 3, 4, 6, 8, 9, 10.

Практичне заняття 2

Тема 2. Валютний курс.

Зміст заняття:

1. Класифікувати види та чинники формування валютного курсу.
2. Охарактеризувати режими валютних курсів.
3. Розкрити сутність поняття «паритет купівельної спроможності».
4. Дослідити поняття «конвертованості валюти».

Практичні завдання:

5. Розв'язування задач на розрахунок крос-курсу.

Методичні поради до проведення заняття

Проведення заняття слід розпочати з розгляду сутності основних понять дисципліни - «валютний курс», «конвертованість», «паритет купівельної спроможності». Важливим є формування у студентів розуміння сутності паритету купівельної спроможності та основних чинників, що впливають на формування валютного курсу. Готуючись до заняття, студенти повинні дослідити суть, різновиди та еволюцію валютних режимів, визначити основні чинники, що сприяли їх розвитку.

Важливим є дослідження сутності конвертованості валюти, структуру Класифікатора іноземних валют НБУ. У рамках даної теми передбачено розрахунок крос-курсу.

Основна література: 1, 2, 3, 6, 10.

Додаткова література: 1, 2, 3, 4, 8, 9.

Практичне заняття 3

Тема 3. Валютне регулювання та контроль. Платіжний баланс.

Зміст заняття:

1. Розкрити сутність поняття та завдання валютного регулювання та валютного контролю.
2. Визначити основні форми валютного регулювання та контролю.
3. Вказати органи валютного контролю в Україні.

4. Розкрити економічний зміст платіжного балансу.
5. Визначити принципи складання платіжного балансу і його структура.
6. Вказати фактори, що впливають на платіжний баланс.
7. Охарактеризувати зв'язок платіжного балансу з системою національних розрахунків.

Методичні поради до проведення заняття

Під час проведення практичного заняття необхідно з'ясувати сутність та завдання валютного регулювання та валютного контролю. Слід дослідити основні форми валютного регулювання і контролю, усвідомити їх переваги та недоліки, особливості застосування у різних умовах. Особливу увагу слід приділити валютним інтервенціям, валютному демпінгу та валютній блокаді. Доцільно розглянути принципи застосування різних форм валютного регулювання і контролю з метою регулювання структури платіжного балансу країни. Обов'язковим є вивчення принципів формування золотовалютних резервів держави. Необхідним є дослідження функціональних обов'язків різних органів валютного регулювання і контролю в Україні. Бажаним є проведення ретроспективного аналізу застосування вказаних форм валютного регулювання і контролю в Україні. Під час даного практичного заняття необхідно з'ясувати сутність та структуру платіжного балансу країни. Слід дослідити основні статті платіжного балансу та принципи їх формування. Обов'язковим є розгляд методики складання платіжного балансу, розробленої Міжнародним Валютним Фондом. Обов'язково слід розглянути систему факторів, що формують платіжний баланс країни. Доцільно розглянути принципи застосування різних інструментів грошово-кредитної політики з метою регулювання структури платіжного балансу країни. Слід прослідкувати зв'язок платіжного балансу з системою національних розрахунків. Необхідним є дослідження стану та структури платіжного балансу в Україні.

Основна література: 1, 2, 4, 5.

Додаткова література: 1,2, 3, 5, 7.

Тема 4. Сутність та класифікація валютних операцій.

Зміст заняття

1. Визначити поняття валютних операцій.
2. Класифікувати валютні операції.
3. Дати визначення категорії «спот-курс».
4. Вказати відмінності між угодами з негайною поставкою: „today”, „tomorrow”, „spot”.
5. Охарактеризувати структуру та тенденції розвитку сучасного ринку „spot”.
6. Розкрити поняття спреду (маржі) та визначити фактори, що на нього впливають.

Практичні завдання:

7. Вирішення ситуаційних завдань, спрямованих на виокремлення факторів, які чинять вплив на розмір «спреду» та визначення результату їх впливу.

Методичні поради до проведення заняття

Під час проведення практичного заняття студенти повинні передусім усвідомити сутність валютних операцій. Слід приділити час формуванню у студентів навиків класифікації валютних операцій. Студенти повинні навчити визначати «дату укладення угоди», «дату валютування», «дату закінчення депозиту» у різних видах валютних операцій, у тому числі поточних операціях «today», «tomorrow», «spot». Слід приділити увагу формуванню навиків розрахунку «спреду» («маржа»). Важливим є також вирішення ситуаційних вправ щодо визначення факторів, які впливають на спред та отримання навиків аналізу впливу на спред з боку цих факторів.

Основна література: 1, 2, 3, 5, 6, 10.

Додаткова література: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9.

Практичне заняття 4.

Тема 5. Валютні операції типу «аутрайт» і «своп».

Зміст заняття:

1. Поняття форвардної операції та їх різновиди. Умови форвардного контракту.
2. Особливості форвардного ринку.
3. Форвардний валютний курс.
4. Поняття валютного „свопу”. Класифікація „свопових” операцій.
5. Розрахунок вартості свопу.
6. Ринок «свопів».

Практичні завдання:

7. Розв’язок задач на розрахунок форвардного валютного курсу, курсу на «ламану дату», розрахунок вартості закриття та форвардної угоди на ринку «спот» та її продовження згідно «правила діагоналі», «своп»-пунктів з метою закріплення теоретичних знань на практиці.

Методичні поради до проведення заняття

При вивченні першого питання теми слід дослідити сутність, різновиди форвардної операції, та принципи їх використання. При розгляді валютних операцій «аутрайт» особливу увагу слід приділити поняттю форвардної маржі та розрахунку форвардного валютного курсу. Слід визначити принципи функціонування ринку «аутрайт». Необхідно усвідомити сутність валютних свопів, а також вміти їх класифікувати. Увагу слід приділити поняттям «дата валютування» та «дата завершення свопів». Обов’язковим є розгляд принципів формування вартості валютних «свопів» та їх розрахунку зокрема.

Розглядаючи різновиди форвардних валютних операцій та свопів, необхідно зробити наголос на сферах їх застосування. Важливо розуміти переваги та обмеження у використанні цих інструментів. Також обов’язковим є розгляд нормативно-правової бази валютних форвардів і свопів.

Лева частка часу практичного заняття повинна бути приділена розв’язуванню задач – на визначення форвардного курсу на стандартну та ламану

дати; розрахунок вартості закриття та форвардної угоди на ринку «спот» та її продовження згідно «правила діагоналі»; визначення вартості валютної «своп-операції».

Основна література: 1, 2, 3, 5, 6, 10.

Додаткова література: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9.

Практичне заняття 5

Тема 6. Валютні ф'ючерси та опціони.

Зміст заняття:

1. Поняття, види та особливості валютного ф'ючерсу.
2. Ф'ючерсна угода, її цілі учасники, умови.
3. Схема здійснення угод за ф'ючерсними контрактами.
4. Поняття валютного опціону та сутність опціонної угоди.
5. Схема торгівлі біржовими опціонами.
6. Класифікація опціонів.
7. Опціонні стратегії.

Практичні завдання:

8. Розв'язок задач на розрахунок вартості валютного ф'ючерсу, розмірів внесків на маржові рахунки учасників ф'ючерсної угоди, прибутку і збитку учасників ф'ючерсної та опціонної угод, фінансових результатів використання опціонних стратегій.
9. Ділова гра «Біржова торгівля опціонами».

Методичні поради до проведення заняття

При вивченні першого питання теми слід дослідити сутність, різновиди та особливості валютних ф'ючерсів та принципи їх використання. При розгляді термінових валютних операцій особливу увагу слід приділити відмінностям біржового та позабіржового ринку, особливостям використання деривативів. Слід усвідомити спільні та відмінні риси форвардних та ф'ючерсних валютних операцій. Необхідно усвідомити сутність валютних опціонів, а також вміти їх класифікувати. Особливу увагу слід приділити опціонним стратегіям.

Значна частка практичного заняття повинна бути приділена розв'язуванню задач для закріплення теоретичних матеріалів. Цікавим досвідом для студентів може стати участь у діловій грі «Біржова торгівля опціонами».

Основна література: 1, 2, 3, 5, 6, 10.

Додаткова література: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9.

Практичне заняття 6

Тема 7. Депозитні валютні операції.

Зміст заняття:

1. Сутність та різновиди депозитних валютних операцій.
2. Механізм реалізації депозитних валютних операцій.
3. Міжбанківські і клієнтські депозити.
4. Депозитні операції у майбутньому як метод хеджування.
5. Нормативно-правова база депозитних валютних операцій в Україні.

Практичні завдання:

6. Розрахунок прибутку від депозитних валютних операцій.
7. Розрахунок майбутньої відсоткової ставки та компенсації при врегулюванні угоди про депозитну операцію в майбутньому.

Методичні поради до проведення заняття:

Першу частину заняття слід приділити розгляду сутності та різновидів депозитних валютних операцій. Студентам слід усвідомити механізм депозитних валютних операцій. Важливим є розмежування студентами понять міжбанківських і клієнтських депозитів. Особливої уваги заслуговують депозитні операції у майбутньому та специфіка їх використання як методу хеджування. Обов'язковим є розгляд нормативно-правової бази депозитних валютних операцій в Україні.

Значна частина заняття повинна бути приділена розв'язуванню задач на розрахунок прибутку від депозитних валютних операцій, розрахунок майбутньої відсоткової ставки та суми компенсації при врегулюванні угоди про депозитну операцію у майбутньому.

Основна література: 1, 2, 3, 5, 6, 10.

Додаткова література: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9.

Практичне заняття 7

Тема 8. Управління валютними ризиками.

Зміст заняття

1. Валютні ризики в зовнішньоторговельних операціях та шляхи їх мінімізації
2. Методи хеджування від валютного ризику.
3. Хеджування від операційного валютного ризику.
4. Хеджування на ф'ючерсному ринку.
5. Хеджування за допомогою „спот” і грошового ринків: арбітраж позичальника. Хеджування на форвардному ринку.
6. Сутність і методи прогнозування валютного курсу. Короткострокове і довгострокове прогнозування у системі плаваючих валютних курсів.

Практичні завдання:

7. Розв'язування ситуаційних вправ на розрахунок валютної позиції та вибір найбільш оптимального шляху хеджування валютного ризику

Методичні поради до проведення заняття:

На початку заняття слід насамперед приділити увагу розгляду сутності поняття валютних ризиків в зовнішньоторговельних операціях. Слід розглянути шляхи запобігання ризиків шляхом прогнозування валютного курсу. Основну частину заняття слід приділити розгляду методів хеджування від валютного ризику, в тому числі операційного валютного ризику. Слід розглянути хеджування на ф'ючерсному та форвардному ринках, хеджування за допомогою ринку „спот” і грошового ринку, арбітраж позичальника. Обов'язково слід визначити сутність і методи прогнозування валютного курсу та його роль у хеджуванні валютних ризиків. Слід розглянути короткострокове і довгострокове прогнозування у системі плаваючих валютних курсів.

Значна частина заняття повинна бути присвячена розв'язуванню ситуаційних вправ на розрахунок валютної позиції та вибір найбільш оптимального шляху хеджування валютного ризику.

Основна література: 1, 2, 3, 4, 10.

Додаткова література: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10.

Практичне заняття 8

Тема 9.

Зміст заняття

1. Сутність та структура світового валютного ринку та його інституційна основа.
2. Ринок „Forex”. Кредитне плече.
3. Світові валютно-фінансові ринки.
4. Ставки LIBOR, LIBID, EURIBOR, KIBOR.
5. Організація валютного ринку України. УМВБ.

Методичні поради до проведення заняття:

Початок заняття повинен бути приділений розгляду сутності та структури світового валютного ринку, основних груп його учасників та його інституційної основи. Особливої уваги заслуговують принципи організації ринку „Forex”. У ході заняття слід переконатися, що студенти вірно розуміють поняття кредитного плеча та принципів його функціонування. Слід обов’язково розглянути основні світові валютно-фінансові ринки. Студенти повинні розуміти принципи фіксації ставок LIBOR, LIBID, EURIBOR, KIBOR та їх роль на світовому та національних валютних ринках. Обов’язковим є розгляд принципів організації валютного ринку України та УМВБ.

Основна література: 1, 2, 3, 5, 7, 8, 9.

Додаткова література: 3, 4, 6, 8, 9 .

Практичне заняття 9

Модульна контрольна робота за темами 5-7.

Залік

V. САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТІВ

Самостійна робота студентів є обов'язковою для формування ґрунтовних знань з дисципліни і набуття практичних навичок з оволодіння навиками аналізу монетарної політики держав, аналізу динаміки та прогнозування валютного курсу, вибору оптимальних методів хеджування валютного ризику. Самостійна робота містить такі складові: вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичних занять з опрацюванням обов'язкових і додаткових наукових літературних джерел, підготовка розрахункової роботи та опрацювання питань, винесених на самостійне опрацювання.

V.1. Питання і завдання для самостійного опрацювання тем дисципліни

Тема 1.

- ✓ Роль США у формуванні та ліквідації Бреттон-Вудської валютної системи.
- ✓ Світова валютна система на сучасному етапі розвитку.
- ✓ Роль ЄВС у світовій валютній системі.
- ✓ «Європейська валютна змія».
- ✓ Перехід від золото-срібного біметалізму до золотого монометалізму.
- ✓ Валютні блоки.
- ✓ Валютні зони.

Тема 2.

- ✓ Чинники формування валютного курсу в Україні.
- ✓ Чинники формування курсів долара США та євро як світових валют.

Тема 3.

- ✓ Аналіз практики валютного регулювання в Україні у 90-х та 2000-х рр. та проведіть компаративний аналіз передумов та результатів їх застосування.
- ✓ Аналіз стану платіжного балансу України, динаміку його структури протягом 3 останніх років та визначення тенденцій.

Тема 4.

- ✓ Аналіз практики поточних валютних операцій в Україні
- ✓ Аналіз практики поточних валютних операцій за кордоном.

Тема 5.

- ✓ Аналіз закордонної практики операцій типу «форвард» і «своп».
- ✓ Аналіз практики операцій типу «форвард» і «своп» в Україні.

Тема 6.

- ✓ Аналіз практики ф'ючерсних та опціонних валютних операцій за кордоном.
- ✓ Аналіз практики ф'ючерсних та опціонних валютних операцій в Україні.

Тема 7.

- ✓ Аналіз міжнародної практики депозитних валютних операцій.
- ✓ Аналіз практики депозитних валютних операцій в Україні.

Тема 8.

- ✓ Валютний арбітраж.
- ✓ Відсотковий арбітраж.

Тема 9.

- ✓ Технічний аналіз.
- ✓ Психологія гри на валютному ринку.
- ✓ Світовий ринок банківських металів.
- ✓ Формування та розвиток валютного ринку в Україні.

V.2. Методичні вказівки до підготовки розрахункової роботи.

Нижче подано варіанти завдань РР. Обирати варіанти слід згідно номеру студента у списку групи. РР, яку студент здає на перевірку, обов'язково повинна містити хід розв'язку задач. Округлювати числа слід до 4-го знаку після коми. У кінці кожної задачі повинна бути чітко вказана відповідь. У додатку А подано зразок оформлення титульної сторінки РР.

Варіанти розрахункових робіт

Варіант 1.

Задача 1.

При котируванні української гривні спот-курс становить USD/UAH = 27,0320-27,0412. Процентна ставки за депозитами у доларах США становить 5%, за кредитами у доларах США – 7%. Процентна ставка за депозитами у гривнях – 16%, за кредитами – 18%. Термін угоди – 30 днів. Розрахувати форвардний курс USD/UAH.

Задача 2.

Треjder купив ф'ючерс на фондовий індекс S&P500 зі значенням індексу 1450. На дату розрахунку значення індексу зросло до 1500

Визначте суму виграшу (програшу) цього трейдера якщо індекс специфікації по цьому інструменту становив 250 дол.

Задача 3.

Треjder купив опціон “call” європейського типу зі страйком CHF /USD=1,12 на суму 1 млн. франків. Премія становила 0,05 дол. за 1 франк. На дату реалізації опціону ринковий курс становив CHF /USD=1,23.

Визначте прибуток (збиток) цього трейдера.

Задача 4.

Банк А бажає реалізувати 3 – місячний своп s/b на 1000 тис. швейцарських франків у американські долари. Банк Б пропонує наступні котирування. Визначте вартість такого свопу для банку А.

CHF /USD spot=1,2111 - 1,2333

1m swap	11	18
2m swap	22	29
3m swap	33	40

Задача 5.

Клієнт очікував отримати експортну виручку у розмірі 100000 доларів і збирався продати її за швейцарські франки за курсом USD/CHF =0,9220. Але валютна виручка не надійшла. Розрахувати суму, яку втратить (заробить) клієнт в результаті закриття угоди на ринку «спот» якщо курс «спот» на дату закриття угоди становить USD/CHF =0,9110-0,9240.

Варіант 2.

Задача 1.

При котируванні євро спот-курс становить USD/EUR = 7,6520-7,8112. Процентна ставки за депозитами у доларах США становить 10%, за кредитами у доларах США – 15%. Процентна ставка за депозитами у євро – 11%, за кредитами – 16%. Термін угоди – 30 днів. Розрахувати форвардний курс USD/ EUR.

Задача 2.

Треjder купив опціон “call” європейського типу зі страйком GBP /USD=1,34 на суму 1 млн. франків. Премія становила 0,05 дол. за 1 фунт. На дату реалізації опціону ринковий курс становив GBP /USD=1,29.

Визначте прибуток (збиток) цього трейдера.

Задача 3.

Учасники біржових торгів А і Б уклали угоду про купівлю-продаж ф’ючерса на 200 тис. фунтів за долари з ціною ф’ючерса GBP/USD=1,55. Учасник Б купив цей контракт, а учасник А - продав. Вимога біржа щодо початкової маржі становила 10% від суми угоди. Протягом всього періоду з моменту укладення угоди до її реалізації учасники сумлінно дотримувалися вимог біржі до їх початкової та варіаційної маржі. Остання торгова сесія у переддень реалізації контракту закрилася з курсом GBP/USD =1,45, а на дату реалізації угоди становив GBP/USD =1,3, і учасник Б відмовився від реалізації контракту. Визначте які суми будуть

зняті біржею з рахунків початкової та варіаційної маржі учасників для реалізації контракту.

Задача 4.

Клієнт банку очікує надходження експортної валютної виручки у розмірі 500000 доларів у період з 05 листопада по 12 листопада 2020 і бажає одразу ж обміняти її на гривні. З цим питанням він звертається до банку 01 жовтня. Банк розрахував курси на ці дати (06 листопада і 20 листопада) – відповідно USD/UAN_{fwd} BD=15,5042 і USD/UAN_{fwd} BD=15,5062 і запропонував клієнту скористатися форвардним опціоном. Вкажіть за яким курсом відбудеться угода згідно такого форвардного опціону якщо дата валютування припаде на 10 листопада 2020.

Задача 5.

Треjder купив ф'ючерс на фондовий індекс S&P500 зі значенням індексу 1360. На дату розрахунку значення індексу зросло до 1370. Визначте суму виграшу (програшу) цього трейдера якщо індекс специфікації по цьому інструменту становив 200 дол.

Варіант 3.

Задача 1.

01 вересня 2020 року клієнт звернувся до банку з проханням купити у нього долари за гривні з датою валютування 15 жовтня 2020. Банк котирує такі ставки купівлі долара:

$$\text{USD/UAH} = 27,9$$

$$1\text{m fwd} = 22$$

$$2\text{m fwd} = 45$$

Розрахувати курс, за яким буде укладено контракт.

Задача 2.

Розрахувати форвардний крос-курс EUR/UAH якщо банк котирує такі курси та форвардні пункти:

$$\text{USD/EUR} = 0,7785-0,7998.$$

$$3\text{m fwd} \quad 10 \quad 15$$

USD/UAH = 27,7655-27,8667.

3m fwd 41 45

Задача 3.

Спот-курс євро відносно долара становить EUR/USD = 1,3500. На міжбанківському ринку відсоткова ставка за річними позиками у доларах США становить 6%, у євро – 8%. Розрахувати ціну ф'ючерсу на євро, виражену у доларах, якщо термін ф'ючерсу становить 1 рік.

Задача 4.

Визначити вартість двохмісячного свопу b/s EUR/GBP на 2 млн.євро для банку А якщо цей банк звернувся з пропозицією здійснити такий своп з банком В, і банк В котирує такі курси та своп-пункти.

EUR /GBP spot = 0,8223-0,8445

2m swap 17 22

Задача 5.

Торгуються ф'ючерсні контракти на S&P500. Множник специфікації становить 150 доларів. Учасник А купив ф'ючерсний контракт по ціні 1520 у учасника Б. На дату закриття контракту значення індексу становило 1540. Якою буде сума виграшу (програшу) учасників торгів і хто з них виграє (програє)?

Варіант 4.

Задача 1.

01 серпня 2020 року клієнт звернувся до банку з проханням купити у нього євро за гривні з датою валютування 20 вересня 2020. Банк котирує такі ставки купівлі євро:

EUR/UAH = 31,9

1m fwd = 30

2m fwd = 50

Розрахувати курс, за яким буде укладено контракт.

Задача 2.

Треjder купив опціон “call” європейського типу зі страйком CHF /USD=1,2 на суму 1 млн. франків. Премія становила 0,06 дол. за 1 франк. На дату реалізації опціону ринковий курс становив CHF /USD=1,28.

Визначте прибуток (збиток) цього трейдера.

Задача 3.

Розрахувати форвардний крос-курс EUR/UAH якщо банк котирує такі курси та форвардні пункти:

EUR/USD = 1,3101-1,3326.

3m fwd 11 16

USD/UAH = 27,0646-27,0877.

3m fwd 40 45

Задача 4.

Банк А бажає реалізувати 2 – місячний своп b/s на 500 тис. євро у швейцарські франки. Банк Б пропонує наступні котирування. Визначте вартість такого свопу для банку А.

EUR/CHF spot=1,3115 - 1,3155

1m swap 11 33

2m swap 22 44

Задача 5.

Учасники біржових торгів А і Б уклали угоду на один місячний ф'ючерсний контракт на долари США. Обсяг контракту – 1000 швейцарських франків. Учасник А купив цей контракт, а Б – продав. Ціна ф'ючерсу – 1,05 дол. Протягом всього періоду учасники А і Б сумлінно приводили свої маржові рахунки до вимог біржі. Через місяць після купівлі-продажу контракту остання торгова сесія перед днем виконання контракту закрилася з розрахунковою ціною 1,07 дол. Спот-курс на день виконання контракту становив 1,08 дол. і учасник Б вирішив відмовитися від виконання контракту. Розрахувати суми, які будуть відраховані біржею з рахунків початкової та варіаційної маржі учасника Б.

Варіант 5.

Задача 1.

При котируванні української гривні спот-курс становить USD/UAH = 28,0333-28,0488. Процентна ставки за депозитами у доларах США становить 5%, за кредитами у доларах США – 7%. Процентна ставка за депозитами у гривнях – 17%, за кредитами – 21%. Термін угоди – 60 днів. Розрахувати форвардний курс USD/UAH.

Задача 2.

Треjder купив ф'ючерс на фондовий індекс S&P500 зі значенням індексу 1390. На дату розрахунку значення індексу впало до 1370. Визначте суму виграшу (програшу) цього трейдера якщо індекс специфікації по цьому інструменту становив 250 дол.

Задача 3.

10 вересня 2020 року клієнт звернувся до банку з проханням купити у нього долари за євро з датою валютування 22 жовтня 2020. Банк котирує такі ставки купівлі долара:

$$\text{USD/EUR} = 0,85$$

$$1\text{m fwd} = 12$$

$$2\text{m fwd} = 20$$

Розрахувати курс, за яким буде укладено контракт.

Задача 4.

Учасники біржових торгів А і Б уклали угоду на один місячний ф'ючерсний контракт на долари США. Обсяг контракту – 2000 швейцарських франків. Учасник А купив цей контракт, а Б – продав. Ціна ф'ючерсу – 1,06 дол. Протягом всього періоду учасники А і Б сумлінно приводили свої маржові рахунки до вимог біржі. Через місяць після купівлі-продажу контракту остання торгова сесія перед днем виконання контракту закрилася з розрахунковою ціною 1,01 дол. Спот-курс на день виконання контракту становив 0,94 дол. і учасник А вирішив відмовитися від виконання контракту. Розрахувати суми, які будуть відраховані біржею з рахунків початкової та варіаційної маржі учасника А.

Задача 5.

Визначити вартість шестимісячного свопу s/b USD/CHF на 1 млн.доларів для банку А якщо цей банк звернувся з пропозицією здійснити такий своп з банком В, і банк В котирує такі курси та своп-пункти.

USD/CHF spot = 0,9100-0,9300

6m swap 46 62

Варіант 6.

Задача 1 .

Розрахувати форвардний крос-курс EUR/UAH якщо банк котирує такі курси та форвардні пункти:

EUR/USD = 1,3333-1,4444.

3m fwd 12 17

USD/UAH = 27,0666-27,0888.

3m fwd 30 35

Задача 2.

Визначити вартість трьохмісячного свопу s / b EUR/GBP на 2 млн.євро для банку А якщо цей банк звернувся з пропозицією здійснити такий своп з банком В, і банк В котирує такі курси та своп-пункти.

EUR /GBP spot = 0,8113-0,8225

3m swap 16 25

Задача 3.

При котируванні євро спот-курс становить USD/ EUR = 0,7660-0,7899. Процентна ставки за депозитами у доларах США становить 7%, за кредитами у доларах США – 9%. Процентна ставка за депозитами у євро – 4%, за кредитами – 6%. Термін угоди – 60 днів. Розрахувати форвардний курс USD/ EUR

Задача 4.

Треjder купив опціон “call” європейського типу зі страйком USD/RUR= 76 на суму 1 млн. дол. Премія становила 0,2 рубля. за 1 долар. На дату реалізації опціону

ринковий курс становив $USD/RUR = 79$. Визначте прибуток (збиток) цього трейдера.

Задача 5.

Учасники біржових торгів А і Б уклали угоду про купівлю-продаж ф'ючерса на 50000 франків за долари з ціною ф'ючерса $CHF/USD = 1,3$. Учасник А купив цей контракт, а учасник Б - продав. Протягом всього періоду з моменту укладення угоди до її реалізації учасники сумлінно дотримувалися вимог біржі до їх початкової та варіаційної маржі. Остання торгова сесія у переддень реалізації контракту закрилася з курсом $CHF/USD = 1,25$, а на дату реалізації угоди становив $CHF/USD = 1,21$, і учасник А відмовився від реалізації контракту. Визначте які суми будуть зняті біржею з рахунків початкової та варіаційної маржі учасників для реалізації контракту.

Варіант 7.

Задача 1.

01 вересня 2020 року клієнт звернувся до банку з проханням купити у нього долари за гривні з датою валютування 13 листопада 2020. Банк котирує такі ставки купівлі долара:

$$USD/UAH = 28$$

$$2m \text{ fwd} = 32$$

$$3m \text{ fwd} = 55$$

Розрахувати курс, за яким буде укладено контракт.

Задача 2.

Розрахувати форвардний крос-курс EUR/UAH якщо банк котирує такі курси та форвардні пункти:

$$EUR/USD = 1,3222-1,3999.$$

$$3m \text{ fwd} \quad 10 \quad 14$$

$$USD/UAH = 27,0555-27,0788.$$

$$3m \text{ fwd} \quad 25 \quad 30$$

Задача 3.

Треjder купив опціон “call” європейського типу зі страйком EUR/USD=1,21 на суму 2 млн. євро. Премія становила 0,2 дол. за 1 євро. На дату реалізації опціону ринковий курс становив EUR/USD=1,28. Визначте прибуток (збиток) цього трейдера.

Задача 4.

Торгуються ф'ючерсні контракти на S&P500. Множник специфікації становить 200 доларів. Учасник А купив ф'ючерсний контракт по ціні 1130 у учасника Б. На дату закриття контракту значення індексу становило 1150. Якою буде сума виграшу (програшу) учасників торгів і хто з них виграє (програє)?

Задача 5.

Клієнт очікував отримати експортну виручку у розмірі 250000 доларів і збирався продати її за швейцарські франки за курсом USD/CHF =0,9320. Але валютна виручка не надійшла. Розрахувати суму, яку втратить (заробить) клієнт в результаті закриття угоди на ринку «спот» якщо курс «спот» на дату закриття угоди становить USD/CHF =0,9300-0,9340.

Варіант 8.

Задача 1.

При котируванні російського рубля спот-курс становить USD/RUR = 70,6580-70,7322. Процентна ставки за депозитами у доларах США становить 11%, за кредитами у доларах США – 14%. Процентна ставка за депозитами у рублях – 21%, за кредитами – 24%. Термін угоди – 30 днів. Розрахувати форвардний курс USD/RUR.

Задача 2.

Треjder купив ф'ючерс на фондовий індекс S&P500 зі значенням індексу 1340. На дату розрахунку значення індексу зросло до 1380. Визначте суму виграшу (програшу) цього трейдера якщо індекс специфікації по цьому інструменту становив 250 дол.

Задача 3.

11 жовтня 2020 року клієнт звернувся до банку з проханням купити у нього євро за гривні з датою валютування 25 грудня 2020. Банк котирує такі ставки купівлі євро:

$$\text{EUR/UAH} = 31$$

$$2\text{m fwd} = 32$$

$$3\text{m fwd} = 48$$

Розрахувати курс, за яким буде укладено контракт.

Задача 4.

Банк А бажає реалізувати 1 – місячний своп s/b на 1 млн. фунтів стерлінгів у швейцарські франки. Банк Б пропонує наступні котирування. Визначте вартість такого свопу для банку А.

$$\text{GBP/CHF spot} = 1,5116 - 1,5196$$

$$1\text{m swap} \quad 10 \quad 30$$

$$2\text{m swap} \quad 20 \quad 40$$

Задача 5.

Спот-курс євро відносно долара становить $\text{EUR/USD} = 1,2500$. На міжбанківському ринку відсоткова ставка за річними позиками у доларах США становить 4%, у євро – 6%. Розрахувати ціну ф'ючерсу на євро, виражену у доларах, якщо термін ф'ючерсу становить 1 рік.

Варіант 9.

Задача 1.

Розрахувати форвардний крос-курс EUR/UAH якщо банк котирує такі курси та форвардні пункти:

$$\text{USD/EUR} = 0,7225 - 0,7888.$$

$$3\text{m fwd} \quad 9 \quad 13$$

$$\text{USD/UAH} = 27,7225 - 27,8997.$$

$$3\text{m fwd} \quad 31 \quad 35$$

Задача 2.

При котируванні української гривні спот-курс становить $USD/UAH = 28,0320-28,0412$. Процентна ставки за депозитами у доларах США становить 6%, за кредитами у доларах США – 8%. Процентна ставка за депозитами у гривнях – 15%, за кредитами – 18%. Термін угоди – 30 днів. Розрахувати форвардний курс USD/UAH .

Задача 3.

Учасники біржових торгів А і Б уклали угоду про купівлю-продаж ф'ючерса на 100 тис. євро за долари з ціною ф'ючерса $EUR/USD=1,3$. Учасник А купив цей контракт, а учасник Б - продав. Вимога біржа щодо початкової маржі становила 10% від суми угоди. Протягом всього періоду з моменту укладення угоди до її реалізації учасники сумлінно дотримувалися вимог біржі до їх початкової та варіаційної маржі. Остання торгова сесія у переддень реалізації контракту закрилася з курсом $EUR/USD=1,45$, а на дату реалізації угоди становив $EUR/USD=1,5$, і учасник Б відмовився від реалізації контракту. Визначте які суми будуть зняті біржею з рахунків початкової та варіаційної маржі учасників для реалізації контракту.

Задача 4.

Треjder купив опціон “call” європейського типу зі страйком $EUR/USD=1,35$ на суму 1 млн. євро. Премія становила 0,05 дол. за 1 євро. На дату реалізації опціону ринковий курс становив $EUR/USD=1,5$. Визначте прибуток (збиток) цього трейдера.

Задача 5.

Треjder продав опціон “put” європейського типу зі страйком $EUR/USD=1,135$ на суму 500000 євро. Премія становила 0,05 доларів за 1 євро. На дату реалізації опціону ринковий курс становив $EUR/USD=1,145$. Визначте прибуток (збиток) цього трейдера.

Варіант 10.

Задача 1

12 вересня 2020 року клієнт звернувся до банку з проханням купити у нього долари за євро з датою валютування 25 листопада 2020. Банк котирує такі ставки купівлі долара:

$$\text{USD/EUR} = 0.8$$

$$2\text{m fwd} = 42$$

$$3\text{m fwd} = 55$$

Розрахувати курс, за яким буде укладено контракт.

Задача 2.

Розрахувати форвардний крос-курс EUR/UAH якщо банк котирує такі курси та форвардні пункти:

$$\text{USD/EUR} = 0,7115-0,7668.$$

$$3\text{m fwd} \quad 11 \quad 15$$

$$\text{USD/UAH} = 27,7115-27,8887.$$

$$3\text{m fwd} \quad 31 \quad 35$$

Задача 3.

Треjder купив опціон “call” європейського типу зі страйком GBP/USD=1,55 на суму 1 млн. фунтів. Премія становила 0,05 дол. за 1 фунт. На дату реалізації опціону ринковий курс становив GBP /USD=1,5. Визначте прибуток (збиток) цього трейдера.

Задача 4.

Визначити вартість шестимісячного свопу b/s USD/CHF на 1 млн.доларів для банку А якщо цей банк звернувся з пропозицією здійснити такий своп з банком В, і банк В котирує такі курси та своп-пункти.

$$\text{USD/CHF spot} = 0,9110-0,9159$$

$$6\text{m swar} \quad 55 \quad 65$$

Задача 5.

Учасники біржових торгів А і Б уклали угоду на один місячний ф'ючерсний контракт на долари США. Обсяг контракту – 5000 швейцарських франків. Учасник

А купив цей контракт, а Б – продав. Ціна ф'ючерсу – 1,15 дол. Протягом всього періоду учасники А і Б сумлінно приводили свої маржові рахунки до вимог біржі. Через місяць після купівлі-продажу контракту остання торгова сесія перед днем виконання контракту закрилася з розрахунковою ціною 1,11 дол. Спот-курс на день виконання контракту становив 0,99 дол. і учасник А вирішив відмовитися від виконання контракту. Розрахувати суми, які будуть відраховані біржею з рахунків початкової та варіаційної маржі учасника А.

Варіант 11.

Задача 1.

При котируванні української гривні спот-курс становить USD/UAH = 27,0220-27,0455. Процентна ставки за депозитами у доларах США становить 4%, за кредитами у доларах США – 6%. Процентна ставка за депозитами у гривнях – 17%, за кредитами – 19%. Термін угоди – 60 днів. Розрахувати форвардний курс USD/UAH.

Задача 2.

Треjder купив ф'ючерс на фондовий індекс S&P500 зі значенням індексу 1450. На дату розрахунку значення індексу впало до 1420. Визначте суму виграшу (програшу) цього трейдера якщо індекс специфікації по цьому інструменту становив 250 дол.

Задача 3.

Треjder купив опціон “put” європейського типу зі страйком CHF/USD=1,22 на суму 1 млн. франків. Премія становила 0,03 дол. за 1 франк. На дату реалізації опціону ринковий курс становив CHF /USD=1,45. Визначте прибуток (збиток) цього трейдера.

Задача 4.

Банк А бажає реалізувати 3 – місячний своп b/s на 2000 тис. швейцарських франків у американські долари. Банк Б пропонує наступні котирування. Визначте вартість такого свопу для банку А.

CHF /USD spot=1,2221 - 1,2443

1m swap	11	18
2m swap	22	29
3m swap	33	40

Задача 5.

Клієнт очікував отримати експортну виручку у розмірі 200000 доларів і збирався продати її за швейцарські франки за курсом USD/CHF =0,9120. Але валютна виручка не надійшла. Розрахувати суму, яку втратить (заробить) клієнт в результаті закриття угоди на ринку «спот» якщо курс «спот» на дату закриття угоди становить USD/CHF =0,9010-0,9140.

Варіант 12.

Задача 1.

Клієнт звернувся до банку 03 вересня 2020 з проханням купити у нього долари за гривні. Трансакція запланована на 15 жовтня 2020. Станом на 03 вересня 2020 року банк котирує такі ставки купівлі долара:

$$\text{USD/UAH} = 27,9$$

$$1\text{m fwd} = 22$$

$$2\text{m fwd} = 45$$

Розрахувати курс, за яким буде укладено контракт

Задача 2.

Треjder купив опціон “call” європейського типу зі страйком GBP/USD=1,55 на суму 1 млн. фунтів. Премія становила 0,05 дол. за 1 фунт. На дату реалізації опціону ринковий курс становив GBP /USD=1,5. Визначте прибуток (збиток) цього трейдера.

Задача 3.

Спот-курс російського рубля відносно гривні становить UAH/RUR = 2,6, спот-курс гривні відносно долара становить USD/UAH = 27,1 Відсоткова ставка по депозитам у доларам США становить 8%, по рублям – 21%. Розрахувати ціну ф'ючерсу на рублі якщо термін угоди становить 120 днів.

Задача 4.

Учасники біржових торгів А і Б уклали угоду про купівлю-продаж ф'ючерса на 100 тис. євро за долари з ціною ф'ючерса EUR/USD=1,3. Учасник А купив цей контракт, а учасник Б - продав. Вимога біржа щодо початкової маржі становила 10% від суми угоди. Протягом всього періоду з моменту укладення угоди до її реалізації учасники сумлінно дотримувалися вимог біржі до їх початкової та варіаційної маржі. Остання торгова сесія у переддень реалізації контракту закрилася з курсом EUR/USD=1,45, а на дату реалізації угоди становив EUR/USD=1,5, і учасник Б відмовився від реалізації контракту. Визначте які суми будуть зняті біржею з рахунків початкової та варіаційної маржі учасників для реалізації контракту.

Задача 5.

При котируванні української гривні спот-курс становить USD/UAH = 26,0320-26,0512. Процентна ставки за депозитами у доларах США становить 6%, за кредитами у доларах США – 8%. Процентна ставка за депозитами у гривнях – 26%, за кредитами – 28%. Термін угоди – 30 днів. Розрахувати форвардний курс USD/UAH.

Варіант 13.

Задача 1.

Розрахувати форвардний крос-курс EUR/UAH якщо банк котирує такі курси та форвардні пункти:

USD/UAH = 25,7775-25,8792.

6m fwd 23 27

EUR/USD = 1,1545-1,1688.

6m fwd 7 12

Задача 2

07 червня 2020 року клієнт звернувся до банку з проханням купити у нього франки за гривні з датою валютування 18 серпня 2020. Банк котирує такі ставки купівлі франка:

Курс спот CHF/UAH = 25,5330

2m fwd = 22

3m fwd = 33

Розрахувати курс, за яким буде укладено контракт.

Задача 3

Учасники біржових торгів А і Б уклали угоду на один місячний ф'ючерсний контракт на долари США. Обсяг контракту – 2000 швейцарських франків. Учасник А купив цей контракт, а Б – продав. Ціна ф'ючерсу – 1,07 дол. Протягом всього періоду учасники А і Б сумлінно приводили свої маржові рахунки до вимог біржі. Через місяць після купівлі-продажу контракту остання торгова сесія перед днем виконання контракту закрилася з розрахунковою ціною 1,02 дол. Спот-курс на день виконання контракту становив 0,95 дол. і учасник А вирішив відмовитися від виконання контракту. Розрахувати суми, які будуть відраховані біржею з рахунків початкової та варіаційної маржі учасника А.

Задача 4

Визначити вартість трьохмісячного свопу s /b EUR/GBP на 5 млн.євро для банку А якщо цей банк звернувся з пропозицією здійснити такий своп з банком В, і банк В котирує такі курси та своп-пункти.

EUR /GBP spot = 0,8123-0,8235

3m swap 17 23

Задача 5

Треjder купив опціон “put” європейського типу зі страйком EUR/USD=1,115 на суму 300000 євро. Премія становила 0,06 доларів за 1 євро. На дату реалізації опціону ринковий курс становив EUR/USD=1,05. Визначте прибуток (збиток) цього трейдера.

Варіант 14.

Задача 1

Треjder купив опціон “call” європейського типу зі страйком EUR/USD=1,35 на суму 1 млн. євро. Премія становила 0,05 дол. за 1 євро. На дату реалізації опціону

ринковий курс становив EUR/USD=1,5. Визначте прибуток (збиток) цього трейдера.

Задача 2

Розрахувати форвардний крос-курс EUR/UAH якщо банк котирує такі курси та форвардні пункти:

USD/EUR = 0,7785-0,7998.

3m fwd 10 15

USD/UAH = 25,7655-25,8667.

3m fwd 41 45

Задача 3

Банк А бажає реалізувати 1 – місячний своп s/b на 1 млн. фунтів стерлінгів у швейцарські франки. Банк Б пропонує наступні котирування. Визначте вартість такого свопу для банку А.

GBP/CHF spot=1,5116 - 1,5196

1m swap 10 30

2m swap 20 40

Задача 4

Клієнт очікував отримати експортну виручку у розмірі 100000 доларів і збирався продати її за швейцарські франки за курсом USD/CHF =0,9050. Але валютна виручка не надійшла. Розрахувати суму, яку втратить (заробить) клієнт в результаті закриття угоди на ринку «спот» якщо курс «спот» на дату закриття угоди становить USD/CHF =0,9110-0,9130.

Задача 5

Спот-курс євро відносно долара становить EUR/USD = 1,2500. На міжбанківському ринку відсоткова ставка за річними позиками у доларах США становить 5%, у євро – 8%. Розрахувати ціну ф'ючерсу на євро, виражену у доларах, якщо термін ф'ючерсу становить 1 рік.

Варіант 15.

Задача 1

Треjder купив ф'ючерс на фондовий індекс S&P500 зі значенням індексу 1340. На дату розрахунку значення індексу зросло до 1380. Визначте суму виграшу (програшу) цього трейдера якщо індекс специфікації по цьому інструменту становив 250 дол.

Задача 2

Учасники біржових торгів А і Б уклали угоду про купівлю-продаж ф'ючерса на 100 тис. євро за долари з ціною ф'ючерса EUR/USD=1,3. Учасник А купив цей контракт, а учасник Б - продав. Вимога біржа щодо початкової маржі становила 10% від суми угоди. Протягом всього періоду з моменту укладення угоди до її реалізації учасники сумлінно дотримувалися вимог біржі до їх початкової та варіаційної маржі. Остання торгова сесія у переддень реалізації контракту закрилася з курсом EUR/USD=1,45, а на дату реалізації угоди становив EUR/USD=1,5, і учасник Б відмовився від реалізації контракту. Визначте які суми будуть зняті біржею з рахунків початкової та варіаційної маржі учасників для реалізації контракту.

Задача 3

Треjder купив опціон "call" європейського типу зі страйком GBP/USD=1,75 на суму 1 млн. фунтів. Премія становила 0,04 дол. за 1 фунт. На дату реалізації опціону ринковий курс становив GBP /USD=1,55. Визначте прибуток (збиток) цього трейдера.

Задача 4

10 вересня 2020 року клієнт звернувся до банку з проханням купити у нього долари за гривні з датою валютування 25 жовтня 2020. Банк котирує такі ставки купівлі долара:

$$\text{USD/UAH} = 28,0210$$

$$1\text{m fwd} = 25$$

$$2\text{m fwd} = 55$$

Розрахувати курс, за яким буде укладено контракт.

Задача 5

Визначити вартість шестимісячного свопу s/b USD/CHF на 2 млн.доларів для банку А якщо цей банк звернувся з пропозицією здійснити такий своп з банком В, і банк В котирує такі курси та своп-пункти.

USD/CHF spot = 0,9100-0,9300

6m swap 55 66

Варіант 16.

Задача 1

Треjder купив ф'ючерс на фондовий індекс S&P500 зі значенням індексу 1390. На дату розрахунку значення індексу впало до 1370. Визначте суму виграшу (програшу) цього трейдера якщо індекс специфікації по цьому інструменту становив 250 дол.

Задача 2

07 серпня 2020 року клієнт звернувся до банку з проханням купити у нього долари за гривні з датою валютування 26 вересня 2020. Банк котирує такі ставки купівлі долара:

Курс спот USD/UAH = 27,8589

1m fwd = 25

2m fwd = 45

Розрахувати курс, за яким буде укладено контракт.

Задача 3

Розрахувати форвардний крос-курс EUR/UAH якщо банк котирує такі курси та форвардні пункти:

USD/EUR = 0,7585-0,7688.

3m fwd 11 16

USD/UAH = 27,9655-27,9667.

3m fwd 40 44

Задача 4

Визначити вартість 1-місячного свопу b /s USD/CHF на 1 млн.доларів для банку А якщо цей банк звернувся з пропозицією здійснити такий своп з банком В, і банк В котирує такі курси та своп-пункти.

USD/CHF spot = 0,8500-0,9100

1m swap 15 23

Задача 5

Клієнт банку очікує надходження експортної валютної виручки у розмірі 500000 доларів у період з 03 листопада по 10 листопада 2020 і бажає одразу ж обміняти її на гривні. З цим питанням він звертається до банку 01 жовтня. Банк розрахував курси на ці дати (03 листопада і 10 листопада) – відповідно USD/UANfwd BD=15,5132 і USD/UANfwd BD=15,5262 і запропонував клієнту скористатися форвардним опціоном. Вкажіть за яким курсом відбудеться угода згідно такого форвардного опціону якщо дата валютування припаде на 07 листопада 2020.

V.3. Завдання для самостійної перевірки знань

Тести

1. Співвідношення купівельної спроможності окремих валют до певної групи товарів і послуг у двох країнах – це:

- a) SDR;
- б) PPP;
- в) крос-курс;
- г) жодна відповідь не вірна.

2. Міжнародні платіжні засоби які використовуються МВФ для безготівкових розрахунків через записи на спеціальних рахунках та як розрахункова одиниця МВФ:

- a) долар США;
- б) євро;
- в) SDR;
- г) PPP.

3. Вартість SDR сьогодні базується на вартості:

- a) долара США і золота;
- б) долара США, фунта стерлінгів, золота;
- в) долара США, фунта стерлінгів, євро, японської єни, китайського юаня;
- г) долара США, фунта стерлінгів, євро.

4. Скільки валют входить до кошика SDR?

- a) 2;
- б) 3;
- в) 4;
- г) 5.

5. Які валюти входять до кошика SDR?

- a) долар США, євро, японська єна, англійський фунт стерлінгів;
- б) долар США, євро, англійський фунт стерлінгів, швейцарський франк;
- в) долар США, євро, японська єна, китайський юань, англійський фунт стерлінгів;

- г) долар США, канадський долар, євро, англійський фунт стерлінгів, швейцарський франк, японська єна, китайський юань.

6. Плаваючі валютні курси використовувалися у:

- а) Паризькій валютній системі;
- б) Генуезькій валютній системі;
- в) Бреттон – Вудській валютній системі;
- г) Ямайській валютній системі.

7. Відмова президента Ніксона конвертувати долари у золото призвела до краху:

- а) Паризької валютної системи;
- б) Генуезької валютної системи;
- в) Бреттон-Вудської валютної системи;
- г) Ямайської валютної системи.

8. Яка з вказаних систем здобула неофіційну назву «золотодоларової» системи?

- а) Паризька валютна система;
- б) Генуезька валютна система;
- в) Бреттон-Вудська валютна система;
- г) Ямайська валютна система.

9. Золотомонетний стандарт використовувався у:

- а) Паризькій валютній системі;
- б) Генуезькій валютній системі;
- в) Бреттон-Вудській валютній системі;
- г) Ямайській валютній системі.

10. Система фіксованих валютних курсів не була характерною для:

- а) Паризької валютної системи;
- б) Генуезької валютної системи;
- в) Бреттон – Вудської валютної системи;
- г) Ямайської валютної системи.

11. LIBOR – це:

- а) Лондонська міжбанківська ставка залучення ресурсів;

- б) Лондонська міжбанківська ставка пропозиції ресурсів;
- в) міжнародна розрахункова одиниця МВФ;
- г) міжнародний паритет купівельної спроможності валют.

12. LIBID – це:

- а) Лондонська міжбанківська ставка залучення ресурсів;
- б) Лондонська міжбанківська ставка пропозиції ресурсів;
- в) міжнародна розрахункова одиниця МВФ;
- г) міжнародний паритет купівельної спроможності валют.

13. Угоду про створення МВФ було розроблено на конференції у:

- а) Кінгстоні;
- б) Нью-Йорку;
- в) Вашингтоні;
- г) Бреттон-Вудсі.

14. Золотозливковий стандарт використовувався у:

- а) Паризький валютній системі;
- б) Генуезькій валютній системі;
- в) Бреттон-Вудській валютній системі;
- г) Ямайській валютній системі.

15. Паризька валютна система була створена у:

- а) 1867 році;
- б) 1922 році;
- в) 1944 році;
- г) 1976 році.

16. Фінансовий інструмент, який передбачає продаж базового активу і його зворотній викуп:

- а) форвард;
- б) ф'ючерс;
- в) своп;
- г) опціон.

17. До деривативів не належать:

- а) ф'ючерси;
- б) опціони;
- в) свопи;
- г) акції.

18. Контрактна угода на купівлю чи продаж стандартизованої суми валюти за стандартною специфікацією валют та узгодженою ціною – це:

- а) спот;
- б) форвард;
- в) ф'ючерс;
- г) акція.

19. Операція, яка поєднує купівлю або продаж валюти на умовах „спот” із одночасним продажем (або купівлею) тієї ж валюти на певний термін на умовах „форвард”:

- а) ф'ючерс;
- б) форвард;
- в) своп;
- г) опціон.

20. Фінансовий інструмент, який передбачає наявність у однієї зі сторін угоди лише права, а не зобов'язання на покупку чи продаж базового активу:

- а) форвард;
- б) ф'ючерс;
- в) своп;
- г) опціон.

21. Термінова угода двох сторін, внаслідок якої одна зі сторін отримує право, а інша – зобов'язання здійснити операцію по купівлі-продажу валюти – це:

- а) форвард;
- б) своп;
- в) опціон;
- г) ф'ючерс.

22. Поставка валюти через один робочий день (сьогодні – на післязавтра)– це:

- а) тод;
- б) том;
- в) спот;
- г) форвард.

23. У форвардному валютному контракті курс купівлі-продажу:

- а) фіксується поточний курс у момент укладення угоди;
- б) розраховується у момент купівлі-продажу валюти за заздалегідь визначеною методикою;
- в) розраховується як середньозважений курс купівлі-продажу на дату здійснення угоди;
- г) жодна відповідь не вірна.

24. Поставка валюти наступного робочого дня – це

- а) тод;
- б) том;
- в) спот;
- г) форвард.

25. Форвардна угода, термін виконання якої лежить між двома стандартними датами:

- а) угода на ламану дату;
- б) угода з правом вибору дати;
- в) форвардний опціон;
- г) стандартна форвардна угода.

26. Контракт, який дає клієнту право купити або продати іноземну валюту у будь-який день між двома датами, що зазначені у контракті

- а) стандартна спот-угода;
- б) угода на ламану дату;
- в) форвардний опціон;
- г) стандартна форвардна угода.

27. Опціон типу „put” дає продавцю опціона

- а) право купити валюту;

- б) право продати валюту;
- в) зобов'язання купити валюту;
- г) зобов'язання продати валюту.

28. Опціон типу „call” дає продавцю опціону

- а) право купити валюту;
- б) право продати валюту;
- в) зобов'язання купити валюту;
- г) зобов'язання продати валюту.

29. Якщо 01.01.2021 контрагенти підписали угоду про депозитну операцію у майбутньому (FRA), яка передбачає контрактний період з 01.02.2021 по 01.05.2021, то дата врегулювання припаде на

- а) 01.01.2021;
- б) 01.02.2021;
- в) 01.05.2021;
- г) 30.01.2021.

30. Форвардний опціон – це

- а) угода на ламану дату;
- б) угода з правом вибору дати;
- в) угода з правом продовження форвардного контракту;
- г) угода за форвардним крос-курсом.

31. Якщо банк пропонує котирування USD/CHF 1 month swap $= \frac{bid}{21} - \frac{offer}{35}$ і

клієнт бажає здійснювати своп buy/sell, то для реалізації цього свопу буде використано такі форвардні пункти:

- а) 21;
- б) 35;
- в) 14;
- г) 56.

32. Яку позицію займає покупець ф'ючерсного контракту?

- а) відкрити довгу;

- б) відкрити коротку;
- в) закрити;
- г) жодну з вказаних.

33. Як називається опціон, який зобов'язує його продавця купити валюту

- а) call;
- б) put;
- в) buy/sell;
- г) sell/buy.

34. Як називається опціон, який зобов'язує його продавця продати валюту

- а) call;
- б) put;
- в) buy/sell;
- г) sell/buy.

35. Операція, яка поєднує купівлю або продаж валюти на умовах „спот” із одночасним продажем (або купівлею) тієї ж валюти на певний термін на умовах „форвард”

- а) стреддл;
- б) стренгл;
- в) опціон;
- г) своп.

36. Банк встановлює котирування $EUR/USD = 1.3310-1.3330$. Спред у цьому випадку складає:

- а) 10 пунктів;
- б) 20 пунктів;
- в) 30 пунктів;
- г) 40 пунктів .

37. Дата валютування

- а) це дата підписання угоди з купівлі-продажу валюти;
- б) це дата здійснення валютної операції;
- в) це дата визначення валютного курсу у форвардному контракті;

г) жодна відповідь не вірна.

38. Опціон типу „put” дає його власнику

- а) право купити валюту;
- б) право продати валюту;
- в) зобов'язання купити валюту;
- г) зобов'язання продати валюту.

39. Опціон типу „call” дає його власнику

- а) право купити валюту;
- б) право продати валюту;
- в) зобов'язання купити валюту;
- г) зобов'язання продати валюту.

40. Правило діагоналі використовується для розрахунку

- а) форвардного крос-курсу;
- б) форвардного курсу на ламану дату;
- в) форвардного курсу для продовження форвардного контракту;
- г) стандартного форвардного курсу.

41. Як називається своп, якщо його перша операція має дату валютування «спот», а друга – «форвард»

- а) звичайний своп;
- б) одноденний своп;
- в) том -некст;
- г) форвардний своп.

42. Який з вказаних нижче свопів є одноденним:

- а) звичайний своп;
- б) спот-уік;
- в) том -некст;
- г) форвардний своп.

43. Який з вказаних нижче свопів є тижневим:

- а) звичайний своп;
- б) спот-уік;

- в) том -некст;
- г) форвардний своп.

44. Учасники фондового ринку, які зацікавлені у підвищенні ціни акцій – це:

- а) бики;
- б) вовки;
- в) ведмеді;
- г) акули.

45. Якщо банк пропонує котирування USD/CHF $_1_month_swap = \frac{bid}{25} - \frac{offer}{40}$

і клієнт бажає здійснити своп buy/sell, то для реалізації цього свопу буде використано такі форвардні пункти:

- а) 15;
- б) 25;
- в) 40;
- г) 65.

Практичні завдання.

Розрахункове завдання 1.

Розрахувати крос-курс CHF/UAH якщо банк котирує такі спот-курси:

USD/UAH spot = 27,7665-27,8677.

USD/CHF spot= 0,9005-0,9188.

Розрахункове завдання 2.

Розрахувати форвардні курси покупки і продажу USD/UAH для одномісячного форварду. На дату розрахунку банку котирує такий спот-курс гривні

USD/UAH spot = 27,9910-27,9940

На міжбанківському ринку на дату розрахунку діють такі ставки:

- ✓ ставка по депозитах у гривні - 25%
- ✓ ставка по кредитах у гривні – 30%
- ✓ ставка по депозитах у доларах – 5%
- ✓ ставка по кредитах у доларах – 7%

Розрахункове завдання 3.

01 жовтня 2017 року клієнт звернувся до банку з проханням купити у банку британські фунти за американські долари з датою валютування 10 листопада 2017.

Станом на 01 жовтня 2017 року банк котирує такі ставки продажу фунта:

$$\text{GBP/USD}_{\text{spot}} = 1,3000$$

$$1\text{m fwd} = 22$$

$$2\text{m fwd} = 45$$

Розрахувати курс, за яким буде укладено контракт

Розрахункове завдання 4.

Клієнт банку очікує надходження експортної валютної виручки у розмірі 100000 євро у період з 10 жовтня по 20 жовтня 2017 і бажає одразу ж обміняти її на гривні.

З цим питанням він звертається до банку 01 вересня. Банк розрахував курси на ці дати (10 і 20 жовтня) - відповідно EUR/UAHfwd BD=30,6012 і EUR/UAHfwd BD=30,6022 і запропонував клієнту скористатися форвардним опціоном. Вкажіть за яким курсом відбудеться угода згідно такого форвардного опціону.

Розрахункове завдання 5.

Розрахувати одномісячний форвардний крос-курс EUR/UAH якщо банк котирує такі спот-курси та форвардні пункти:

$$\text{USD/UAH}_{\text{spot}}=25,7740-25,7870$$

$$1\text{ m fwd} \quad 20 \quad 25$$

$$\text{EUR/USD}_{\text{spot}}=1,1330-1,1550$$

$$1\text{ m fwd} \quad -30 \quad -15$$

Розрахункове завдання 6.

Клієнт збирався купувати 200000 євро за долари за курсом EUR/USD=1,1587 за форвардним контрактом для оплати зовнішньоекономічного контракту, однак реалізацію і оплату цього контракт було відкладено на один місяць. Клієнт був змушений закрити угоду на ринку «спот» і укласти новий форвардний контракт.

Банк запропонував йому укласти нову угоду за «правилом діагоналі». Курс «спот» на дату закриття угоди і форвардні пункти для одномісячного форварду становлять:

$$\text{EUR/USD}_{\text{spot}}=1,1460-1,1470$$

1m fwd 13 18

Розрахувати суму, яку втратить(заробить) клієнт в результаті закриття угоди на ринку «спот» і на основі розрахунків вартості нової угоди та угоди за «правилом діагоналі» обрати ту, яка буде вигідніша для клієнта.

Розрахункове завдання 7.

Спот-курс євро відносно долара становить EUR/ USD = 1,3125. На міжбанківському ринку відсоткова ставка за річними позиками у долларах США становить 9%, у євро – 8%. Розрахувати ціну ф'ючерсу на євро, виражену у доларах, якщо термін ф'ючерсу становить 1 рік.

Розрахункове завдання 8.

Торгуються ф'ючерсні контракти на S&P500. Множник специфікації становить 250 доларів. Учасник А купив ф'ючерсний контракт по ціні 1450 у учасника Б. На дату закриття контракту значення індексу становило 1480. Якою буде сума виграшу (програшу) учасників торгів і хто з них виграє (програє)?

Розрахункове завдання 9.

Учасники біржових торгів А і Б уклали угоду на один місячний ф'ючерсний контракт на британські фунти. Обсяг контракту – 1000 британських фунтів. Учасник А купив цей контракт, а Б – продав. Ціна ф'ючерсу – 1,93 дол. Протягом всього періоду учасники А і Б сумлінно приводили свої маржові рахунки до вимог біржі. Через місяць після купівлі-продажу контракту остання торгова сесія перед днем виконання контракту закрилася з розрахунковою ціною 2,03 дол. Спот-курс на день виконання контракту становив 2,04 і учасник Б вирішив відмовитися від виконання контракту. Розрахувати суми, які будуть відраховані біржею з рахунків початкової та варіаційної маржі учасника Б.

Розрахункове завдання 10.

Визначити вартість одномісячного свопу s/b USD/EUR на 1 млн.доларів для банку А якщо цей банк звернувся з пропозицією здійснити такий своп з банком В, і банк В котирує такі курси та своп-пункти.

USD/EUR_{spot} = 0,8555-0,8777

1m swap 25 35

Розрахункове завдання 11.

Треjder купив два опціони - «Call» і «Put» з однаковим страйком EUR/USD=1,125. Премії були однаковими і становили 0,05 дол. за 1 євро. Суми опціонів дорівнювали 1000000 євро кожна. Розрахуйте який прибуток отримає трейдер якщо ринковий курс зміниться і становитиме на дату реалізації опціону EUR/USD=1,3?

Розрахункове завдання 12.

Банк маркет-тейкер бажає захистити себе від відсоткового ризику і для цього купує FRA. Сума угоди - 1000000 євро. Контрактний період становить 91 день. На дату укладення угоди банк маркет мейкер котирує такі ставки: EUR 3v6 FRA 7,30-7.50 р.а. На дату врегулювання процентні ставки були наступними: EUR 3m FRA 8,15-8.40 р.а. Розрахуйте суму компенсації, яку отримав покупець угоди.

Практична ситуація 1.

Проаналізуйте як впливатимуть на спред курсів USD/PLN і EUR/USD подані нижче фактори у вказаній ситуації.

Ситуація. Банк X (який є маркетмейкером) виставляє котирування USD/PLN і EUR/USD. До нього звернулися два банки з запитом щодо котирування євро та польського злотого. На котирування можуть вплинути наступні фактори.

- курс злотого на час запиту відносно стабільний. Ринок злотих не є обширним.
- курс євро волатильний, на ринку проводяться значні обсяги операцій з даною валютою.
- банк Y рідко співпрацює з банком X. Зараз він бажає купити 1 млн. євро за долари.
- банк Z є постійним партнером банку X. Зараз він бажає купити 50 000 злотих за долари.

Практична ситуація 2.

Проаналізуйте подану нижче ситуацію. Банк «А» реалізує міжбанківські валютні операції. Станом на 20 квітня він має відкриту довгу валютну позицію у швейцарських франках у розмірі 500000 франків та відкриту коротку позицію у

британських фунтах у розмірі 700000 британських фунтів. Яку з наступних пропозицій йому слід обрати для закриття позицій? Обґрунтуйте свою відповідь.

- Банк «Б» пропонує продати банку «А» 500000 франків.
- Банк «Г» пропонує купити у банку «А» 500000 франків.
- Банк «Д» пропонує продати банку «А» 700000 фунтів.
- Банк «Е» пропонує купити у банку «А» 700000 фунтів.

Правильні відповіді до тестових завдань:

1. Б	7. В	13. Г	19. В	25. А	31. А	37. Б	43. Б
2. В	8. В	14. Б	20. Г	26. В	32. А	38. Б	44. Б
3. В	9. А	15. А	21. В	27. В	33. Б	39. А	45. Б
4. Г	10. Г	16. В	22. В	28. Г	34. А	40. В	-
5. В	11. Б	17. Г	23. Б	29. Г	35. Г	41. А	-
6. Г	12. А	18. В	24. А	30. Б	36. Б	42. В	-

VI. ПОТОЧНИЙ ТА ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ

VI.1 Поточний контроль знань студентів

Поточний контроль знань студентів включає:

- 1) відповіді на практичних заняттях;
- 2) модульну контрольну роботу;
- 3) розрахункову роботу.

Відповіді на практичних заняттях. Під час проведення практичних занять студенти відповідають на поставлені запитання викладача, наводять приклади з практики діяльності креативних організацій, аналізують ситуаційні справи.

Модульна контрольна робота. Метою модульної контрольної роботи є виявлення рівня засвоєних студентом знань з дисципліни і їх застосування при вирішенні конкретних завдань з страхування валютних ризиків. Контрольна робота охоплює матеріал всіх тем. Контрольна робота проводиться на 9 практичному занятті. Вона включає 20 завдань, кожне з яких оцінюється у 0,5 балів.

Розрахункова робота. Метою роботи є закріплення навичок студентів з страхування валютних ризиків, визначення вартості валютних інструментів, визначення сум прибутку/збитку учасників валютних операцій, тощо. Розрахункова робота складається з п'яти розрахункових завдань, кожне з яких оцінюється у 6 балів. Максимальна оцінка за розрахункову роботу складає 30 балів.

VI.2 Підсумковий контроль знань студентів

Семестрову атестацію студента проводять за результатами підсумкового значення рейтингу з дисципліни. Оскільки семестрова атестація з дисципліни передбачена у вигляді заліку, рейтингова оцінка студента формується як сума всіх рейтингових балів і становить 100 балів.

Рейтинг студента з кредитного модуля складається з балів, які він отримує за:

1. активну участь у практичних заняттях;
2. написання модульної контрольної роботи;
3. підготовку розрахункової роботи.

Система рейтингових балів

1. Практичні заняття.

- «відмінно», повна відповідь (не менше 90% потрібної інформації) – 10 балів;
- «добре», достатньо повна відповідь (не менше 75% потрібної інформації), або повна відповідь з незначними неточностями – 8-9 балів;
- «задовільно», неповна відповідь (не менше 60% потрібної інформації) та незначні помилки – 6-7 балів;
- «незадовільно», незадовільна відповідь (не відповідає вимогам на «задовільно») – 0-5 балів.

Одному або двом кращим студентам на кожному практичному занятті може додаватися як заохочування 1 бал.

Загалом за практичні завдання можна отримати від 30 до 60

2. Модульна контрольна робота.

- «відмінно», повні відповіді на теоретичні запитання – 10 балів;
- «добре», присутні неточності в відповідях на теоретичні питання – 8-9 балів;
- «задовільно», робота містить відповіді на теоретичні запитання з несуттєвими неточностями – 5-7 балів;
- «незадовільно», незадовільна відповідь (не відповідає вимогам на «задовільно») – 0-4 балів.

3. Розрахункова робота

- «відмінно», робота виконання в повному обсязі, розрахунки без помилок, з поясненнями и повними відповідями на поставлені питання – 26-30 балів;
- «добре», в роботі містяться деякі неточності або розрахункові помилки – 20-25 балів;
- «задовільно», є недоліки щодо виконання вимог до роботи і певні помилки – 15-19 балів;
- «незадовільно», не відповідає вимогам до «задовільно» – 0-14 балів.

Необхідною умовою допуску до заліку є написання МКР, зарахування розрахункової роботи.

За результатами навчальної роботи за перші 7 тижнів «ідеальний студент» має набрати 50-балів. На першій атестації (8-й тиждень) студент отримує «зараховано», якщо його поточний рейтинг не менше 30 балів.

За результатами 13 тижнів навчання «ідеальний студент» має набрати 50 балів (загалом 100 балів за весь семестр). На другій атестації (14-й тиждень) студент отримує «зараховано», якщо його загальний поточний рейтинг не менше 60.

Ті студенти, які бажають покращити рейтингові бали, набрані протягом семестру, можуть виконати письмову залікову контрольну роботу. Робота містить два завдання (практичні завдання виключно з переліку задач, які розв'язувалися на практичних заняттях). Залікові завдання оцінюються наступним чином 1*20 балів (теоретичне завдання)+1* 20 балів (практичне завдання).

Система оцінювання теоретичного питання:

- «відмінно», повна відповідь (не менше 90% потрібної інформації) – 12-20 балів;
- «добре», достатньо повна відповідь (не менше 75% потрібної інформації, або незначні неточності) – 9-11 балів;
- «задовільно», неповна відповідь (не менше 60% потрібної інформації та деякі помилки) – 5-8 балів;
- «незадовільно», незадовільна відповідь – 0-4 балів.

Система оцінювання практичного завдання:

- «відмінно», повне безпомилкове розв'язування завдання – 16-20 балів;
- «добре», повне розв'язування завдання з несуттєвими неточностями – 11-15 балів;
- «задовільно», завдання виконане з певними недоліками – 5-10 балів;
- «незадовільно», завдання не виконано – 0-4 балів.

Для отримання студентом відповідних оцінок (ECTS та традиційних) його рейтингова оцінка переводиться згідно з таблицею:

Бали	Оцінка за залік
95-100	відмінно
85-94	дуже добре
75-84	добре
65-74	задовільно
60-64	достатньо
Менше 60	незадовільно

VII. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ

Базова література

1. Аранчій В.І., Томілін О.О. Міжнародні розрахунки і валютні операції: навч.-метод. посіб. Полтава: ПДАА. 2018. 141 с.
2. Береславська О.І. Міжнародні розрахунки та валютні операції: навчальний посібник. Ірпінь: УДФСУ, 2019. 368 с.
3. Божидарнік Н.В. Божидарнік Т. В. Валютні операції: підручник. К.: «Центр учбової літератури», 2013. - 698 с
4. Брюков В. Г. Как предсказать курс доллара. Эффективные методы прогнозирования с использованием Excel и EViews. М., 2015
5. Бурковська А.В., Лункіна Т.І. Міжнародні кредитно-розрахункові та валютні операції в сучасних умовах: навч. посіб. К. : Центр учбової літератури, 2014. 208 с.
6. Міжнародні кредитно-розрахункові і валютні операції : навч. посіб. Для студ. спеціальності 073 «Менеджмент», спеціалізації «Менеджмент міжнародного бізнесу» / КПІ ім. Ігоря Сікорського ; уклад.: В.В. Дергачова, В.Я. Голюк. – Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, Вид-во «Політехніка», 2018. 136 с.
7. Міжнародні розрахунки і валютні операції / За ред. М.І. Савлука. К., 2016. 311с
8. Міжнародні розрахунки і валютні операції : навчальний посібник / О.В. Лебідь ; Міністерство освіти і науки України, Харківський національний економічний

університет імені Семена Кузнеця. — Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2016. — 199 с.

9. Міжнародні кредитно-розрахункові та валютні операції: навчальний посібник / Л.Л. Носач, К.Ю. Величко, О.І. Печенка,, Ж.С. Зосимова, Н.А. Сокол. Харків: Видавництво «Форт», 2016. 240 с.
10. Найман Э. Малая энциклопедия трейдера. 11-е изд. М.: 2016. 459 с.

Допоміжна література

1. Арбузов С.Г. Банківська енциклопедія / С.Г.Арбузов, Ю.В.Колобов, В.І.Міщенко, С.В.Науменкова. К.: Центр наукових досліджень Національного банку України: Знання, 2011. 504 с.
2. Бондарчук М.К., Алексеев І.В., Кльоба Л.Г. Банківська система: навчальний посібник. Львів: Ліга-Прес, 2017. 246 с
3. Грінько І. М. Міжнародні фінанси : навч. посіб. для студ., які навчаються за спеціальністю 051 «Економіка», спеціалізацією «Міжнародна економіка» за денною формою навчання; КПІ ім. Ігоря Сікорського. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. 109 с.
4. Ковальчук К.Ф., Козенков Д.Є., Момот Ю.Г. Міжнародні кредитно-розрахункові та валютні операції: навчальний посібник. К.: Центр учбової літератури, 2013. 150 с.
5. Копилюк О.І. Музичка О. М. Банківські операції: навчальний посібник. 2-ге вид. перероб. і доп.. К.: Центр учбової літератури, 2012. 536 с.
6. Международный финансовый рынок: учебник. 2-е изд. перераб и доп. / под ред. д.э.н., проф. В. А. Слепова. М. :Магистр: Инфра-М, 2014. 368 с
7. Монетарна політика Національного банку України: сучасний стан та перспективи змін. За ред. В.С. Стельмаха. К.: Центр наукових досліджень Національного банку України, УБС НБУ, 2009. 404 с.
8. Рогач О. І. Світові фінанси: сучасні тенденції та перспективи розвитку : монографія / О. І. Рогач, О. В. Сніжко, З. О. Луцишин, І. І. Пузанов, В. І. Мазуренко; ред.: О. І. Рогач; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. - Київ, 2013. - 351 с.

9. Шило В.П., Доровська С.С., Ільїна С.Б., Іванова Н.С. Міжнародні фінанси: Теоретично-практичний посібник. К.: Кондор, 2010 р. 346 с.
10. Энгдаль У.Ф. Боги денег: Уолл-Стрит и смерть Американского века. С.-П.: Геликон плюс, 2011. 452 с.

Інформаційні ресурси

1. Офіційна веб-сторінка Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.nssmc.gov.ua/about/description/mission>
2. Офіційний веб-ресурс Української Асоціації Інвестиційного Бізнесу // [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://www.uaib.com.ua/abcpeople/abetka_npf.html
3. Офіційний сайт Асоціації «УкрСВІФТ» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://ukrswift.org/index.php?lang_id=2&menu_id=1
4. Офіційний сайт Національного банку України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.bank.gov.ua>
5. Офіційний сайт Співтовариства всесвітніх міжбанківських фінансових телекомунікацій (Society for Worldwide Interbank Financial Telecommunication) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.swift.com/index.page?lang=en>
6. Офіційний сайт Української фондової біржі. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ukrse.com.ua>
7. Офіційний сайт Української міжбанківської валютної біржі. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.uicgroup.com/>

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ
«КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ ІМЕНІ ІГОРЯ
СІКОРСЬКОГО»
Факультет менеджменту та маркетингу
Кафедра менеджменту

РОЗРАХУНКОВА РОБОТА

з дисципліни

«Управління валютними операціями»

Студента групи ____

спеціальності 073 «Менеджмент»

ОПП «Менеджмент міжнародного бізнесу»

*Іванова Івана Івановича*_____

(прізвище та ініціали)

Керівник _____

(посада, вчене звання, науковий ступінь, прізвище та ініціали)

Оцінка _____

Кількість балів: _____

КИЇВ-202_